

FONDS Bijzondere
JOURNALISTIEKE PROJECTEN

Jaarverslag 2013

Inhoudsopgave

Bestuursverslag	2
<i>Inleiding</i>	2
<i>Journalistiek 2.0</i>	2
<i>Projecten in 2013</i>	3
<i>Lira Auteursfonds Reprerecht</i>	4
<i>Boy Tripfonds</i>	4
<i>NIAS</i>	5
<i>M.J. Brusseprijs</i>	5
<i>Lira Correspondentenprijs</i>	5
<i>Wijzigingen bestuur en directie</i>	6
<i>Code of Cultural Governance, regels voor goed bestuur</i>	6
<i>Wet normering topinkomens</i>	7
<i>Financiën</i>	7
Financiële afwikkeling	9
Toegekende projecten	10
Niet gehonoreerde verzoeken	24
Subsidieaanvragen	25
Toegekende subsidies	30
Afgeronde projecten	32
Jaarrekening	38
Controleverklaring accountant	44

Bestuursverslag

Inleiding

De onrust en onzekerheden in de journalistieke sector zijn nog lang niet uitgewoed. Het is duidelijk dat de journalist niet meer de enige is die nieuwsfeiten naar buiten brengt. Tegelijkertijd is tamelijk onomstreden dat de journalistiek een essentiële rol speelt in een democratische samenleving, door misstanden te onderzoeken, tegels te lichten, feiten te controleren, te ordenen en te duiden, wederhoor toe te passen, om te zorgen voor een betrouwbare kwaliteit. Internet en digitale platforms lenen zich daar prima voor, maar in feite staat de digitale diepgravende journalistiek in Nederland nog in de kinderschoenen: onderzoeksjournalistiek wordt nog altijd primair voor de krant, televisie of radio geproduceerd.

De vernieuwende initiatieven in de digitale onderzoeksjournalistiek zijn vooral in het buitenland te vinden. Zo is er in de Verenigde Staten het succesvolle ProPublica, een online platform voor onderzoeksjournalistiek, dat al enkele malen de prestigieuze Pulitzer prijs heeft gewonnen. In Engeland bestaat een soortgelijk initiatief, het Bureau of Investigative Journalism. Ook zijn er in Amerika diverse platforms ontstaan die zich richten op *fact checks* van uitspraken van politici. Met dit soort projecten bewijst de professionele journalistiek haar maatschappelijke relevantie. Bovendien laten dergelijke initiatieven zien hoe digitale platforms een verrijking kunnen zijn voor de traditionele media, door gebruik te maken van diverse manieren om informatie te presenteren en toegankelijk te maken. Voor de Nederlandse (internet)journalistiek is er nog een wereld te winnen op dit vlak.

Journalistiek 2.0

Gezien bovengenoemde omstandigheden en de doelstelling van het Fonds BJP, het bevorderen van diepgravende (onderzoeks)journalistiek, heeft het bestuur in 2013 besloten om de komende subsidieperiode doelgericht onderzoek te laten doen naar de ontwikkelingen in de journalistiek en media (zowel in print als online). Dat onderzoek wordt gefinancierd met geld uit het OCW-bestemmingsfonds. In dit fonds zitten de niet gebruikte middelen van de afgelopen vier jaar (ruim tweehonderdduizend euro). Normaal vloeien deze gelden na afloop van de vierjaarlijkse cultuurperiode terug naar het ministerie. Na indiening van een uitgewerkt plan voor bovengenoemd onderzoek heeft het ministerie toestemming gegeven om de gelden uit het OCW-bestemmingsfonds op deze wijze te benutten.

Het onderzoek richt zich inhoudelijk op verschillende aspecten van nieuwe journalistiek. Ten eerste de financiering. Wat hebben de verschillende experimenten met betaalmuren opgeleverd, zowel in Nederland als in het buitenland? Hoe verschillend zijn de oude en nieuwe eigenaren van mediabedrijven (familiebedrijven, private investeerders, etc.). Ten tweede, maar minstens zo belangrijk is onderzoek te doen naar de rol van de journalist. De verhouding tussen de journalist en het publiek is aan het veranderen. Wat is de invloed van internet, twitter, blogs e.d. op de positie en activiteiten van de journalist? Wordt de individuele journalist belangrijker dan het bedrijf, de krant? Een derde aandachtsgebied richt zich op pogingen van mediabedrijven om digitale ontwikkelingen te incorporeren in hun bedrijf. Wat zijn de mislukkingen, successen en *best practices*? En wat gebeurt er vergelijkenderwijs in Amerika? Ook valt te denken aan onderzoeken die zich richten op de toekomst van bestaande mediaorganisaties. Wat zijn bijvoorbeeld de gevolgen van het verdwijnen van regionale kranten voor de lokale democratie? Zijn er nieuwe initiatieven die het gat opvullen? En hoe ziet de toekomst eruit voor persbureaus? Blijven die bestaan nu het nieuws zich steeds sneller (en bovendien gratis) verspreidt via sociale media? En welke gevolgen zou het verdwijnen van persbureaus hebben voor de nieuwsvoorziening? Speciale aandacht verdient de digitale onderzoeksjournalistiek. Hoe kan de

onderzoeksjournalistiek zich op digitale platforms manifesteren? Welke nieuwe platforms en vormen van onderzoeksjournalistiek ontstaan er in het buitenland? Hoe werken die en hoe worden die gefinancierd? Hoe kunnen journalisten hun onderzoeksgegevens op een toegankelijke en aansprekende manier op digitale platforms presenteren aan hun publiek? Het doel van de onderzoeksprojecten is om over de volle breedte van het vak gegevens boven tafel te krijgen en om betekenis te geven aan actuele ontwikkelingen en al dan niet succesvolle initiatieven. De resultaten moeten stof zijn voor publicaties, debatten en bijeenkomsten. Maar in essentie moeten de onderzoeken input en inspiratie geven aan iedereen die actief is in de journalistiek en/of wie de toekomst van de Nederlandse journalistiek ter harte gaat.

Het bestuur heeft dr. Alexander Pleijter, lector aan de Fontys Hogeschool in Tilburg en deskundige op het gebied van nieuwe en sociale media, ingeschakeld om gedurende drie jaar een deel van zijn tijd te besteden aan het begeleiden van onderzoeksprojecten die zich richten op de ontwikkelingen en initiatieven in de media en de journalistiek. Dat onderzoek moet zich niet beperken tot Nederland, ook zou onderzoek gedaan moeten worden naar de ontwikkelingen in andere landen, in Europa, maar vooral ook in Amerika. De voorstellen voor onderzoek worden door Pleijter voorbereid en beoordeeld door het bestuur en per voorstel wordt een passende bijdrage toegekend. Het onderzoek moet leiden tot publicaties in de algemene of in journalistiek gespecialiseerde (digitale) media.

Projecten in 2013

Het bestuur ziet met tevredenheid terug op het jaar 2013. In totaal kwamen 179 verzoeken bij het Fonds BJP binnen. Van die aanvragen werden 22 op formele gronden afgewezen. Het ging om subsidieverzoeken die aan één of meerdere in de 'Voorwaarden en criteria' genoemde voorwaarden niet voldeden. Van de 179 aanvragen zijn in totaal 65 aanvragen gehonoreerd (vergelijk 2012: 179 aanvragen; 61 toegekende projecten). Bij het sluiten van het jaar waren nog twee verzoeken in behandeling. Het totaal toegekende subsidiebedrag is € 440.824 (vergelijk 2012: € 434.140). Van dit bedrag kwam € 416.574 uit de reguliere OCW-subsidie, € 7.500 uit het Lira Auteursfonds Reprorecht, € 1.000 uit het Boy Tripfonds en voor Journalistiek 2.0 werd € 15.750 uitgegeven.

Het streven van het bestuur om meer artikelen te ondersteunen is succesvol gebleken. Gebruikelijk was een percentage van 5 procent. De laatste jaren was het aantal gehonoreerde artikelen gegroeid naar 15 procent en in 2012 bedroeg het aandeel al 30 procent.

Het afgelopen jaar steeg dat percentage aanzienlijk. Maar liefst 40 procent van de gehonoreerde projecten zal resulteren in verhalen voor een krant, weekblad of tijdschrift. En vaak gaat het bij deze projecten om harde onderzoeksjournalistiek, zoals het blootleggen van de netwerken in de tabaksindustriële lobby, het uiteenrafelen van de lobby in de financiële sector, de rol van de Rabobank bij een vastgoedproject of een onderzoek naar de oorzaken van de teloorgang van de Friesland Bank.

De wens om bij te dragen aan de totstandkoming van meer verhalen heeft te maken met de financiële moeilijkheden bij veel media. Al eerder had het bestuur aangekondigd dat het zich verantwoordelijk voelt voor het in stand houden van de langere verhalen, de arbeidsintensieve onderzoeken. Dat vervolgens de afgelopen jaren inderdaad veel meer verzoeken voor verhalen binnenkwamen, zal ook te maken hebben met het feit dat de markt van freelancers drukker bezet is en dat veel media in toenemende mate gebruik maken van freelancers. Meer dan vroeger zijn zij bereid een subsidieverzoek van een freelancer te ondersteunen.

De jonge uitgeverij Fosfor heeft vorig jaar in Nederland een nieuw genre geïntroduceerd, de longread. Het werd al gepraktiseerd in de Verenigde Staten en andere landen, maar is nu dus ook in Nederland op de markt gebracht. De longread is een digitaal product, een

lang verhaal van tien- tot twintigduizend woorden, dat kan worden verrijkt met allerlei verdiepende, verfraaiende of informatieve foto's, filmpjes, kaarten en grafieken. Aan twee van die journalistieke longreads heeft het Fonds een bijdrage gegeven, een verhaal over de Afrikaanse auto-industrie en een reconstructie van de strijd van enkele Syrische digitale activisten.

De biografie was in 2013 weer goed vertegenwoordigd op de lijst toekenningen. De laatste jaren was het aantal gehonoreerde verzoeken laag, maar het afgelopen jaar heeft het bestuur vijf biografie-aanvragen kunnen honoreren. Politici zijn bij deze aanvragers populair. Zo krijgen de PvdA'ers Marinus van der Goes van Naters en Jan Schaefer een biografie. Ook wordt een nieuwe biografie voorbereid over het leven van voormalig premier en minister Ruys de Beerenbrouck.

Het aantal gehonoreerde buitenlandse projecten is opvallend laag. Ging het in voorgaande jaren om een 25 tot 30 procent van de toekenningen, nu gaat slechts 15 procent van de aanvragers in het buitenland op onderzoek uit. Wel zijn enkele interessante projecten met een gecombineerde binnenlandse en buitenlandse invalshoek gesubsidieerd. Zo zal een aanvrager het leven schetsen van een naar Nederland geëmigreerde Iraanse familie, maar vooral van de (groot)vader die werkzaam was bij een ministerie in Teheran. Een andere journalist beschrijft het lot van Nederlandse boeren die in de jaren vijftig naar Rhodesië emigreerden en van wie sommigen nu berooid in Nederland wonen.

De lijst gehonoreerde projecten is verder zeer divers, met zoals gezegd opvallend veel binnenlandse onderwerpen en harde onderzoeksjournalistiek. Maar ook intrigerende onderwerpen als het leven van een zwart adoptiemeisje in de jaren dertig, de geschiedenis en de vele toepassingen van prikkeldraad en het verhaal van een schilderij dat van kunst naar kitsch en weer naar kunst ging. Verder heeft het bestuur ter ondersteuning van de lokale nieuwsvoorziening een journalist gesteund die in aanloop naar de gemeenteraadsverkiezingen een reeks verhalen schrijft over Almere. Aangezien vooral de regionale journalistiek in zwaar weer verkeert, acht het bestuur het van steeds groter belang ook onderzoeksjournalistieke projecten op lokaal of regionaal niveau (mede) mogelijk te maken. In het kader van de Europese verkiezingen gaat een andere journalist uitzoeken waarom er in Nederland en België zo verschillend gedacht wordt over Europa.

De gesubsidieerde projecten zullen naar verwachting uiteindelijk resulteren in 37 boeken en 28 verhalen (waarvan één fotoreportage) voor kranten of weekbladen.

Het afgelopen jaar verschenen met steun van het Fonds BJP 32 boeken (waarvan twee fotoboeken) en 21 artikelen(reeksen). De meeste boeken krijgen veel en positieve aandacht in de media.

Lira Auteursfonds Reprorecht

Sinds 2012 beheert het Fonds BJP een geldbedrag van Stichting Lira. Dat bedrag komt uit het zogeheten Auteursfonds Reprorecht. Jaarlijks kan € 7.500 uit dat fonds besteed worden aan ondersteuning van bijzondere verhalen. De maximale bijdrage per project is € 1.500. Het afgelopen jaar zijn vijf projecten met een bijdrage uit het Lira Auteursfonds Reprorecht toegekend. In een enkel geval ging het om een gecombineerde bijdrage van zowel Lira als het Fonds BJP.

Deze financiering is een welkome ondersteuning van de wens van het bestuur om arbeidsintensieve projecten die leiden tot artikelen voor kranten of bladen te steunen.

Boy Tripfonds

Het Boy Tripfonds is een initiatief van Stichting Wetenschapsjournalistiek en –voorlichting (SWJV) en de Vereniging voor Wetenschapsjournalisten. De middelen zijn afkomstig van de inmiddels opgeheven SWJV en de stichting Science Communication, die

kwaliteitsverbetering van de wetenschapsjournalistiek nastreeft. De maximale honorering per aanvraag is € 1.000. In totaal is nog € 3.400 beschikbaar.

Evenals vorige jaren deden in 2013 weinig journalisten een beroep op het Boy Tripfonds. Slechts eenmaal is een bijdrage toegekend aan een journalist die onderzoek wil doen naar nut en noodzaak van de microben op het menselijk lichaam. Het ging in dit geval om een gecombineerde bijdrage van Fonds BJP en het Boy Tripfonds.

NIAS

Elk jaar stelt het Fonds BJP een beurs beschikbaar voor een verblijf van vijf maanden als journalist-in-residence in het NIAS, het wetenschappelijke instituut in Wassenaar waar elk jaar zo'n veertig fellows uit binnen- en buitenland rust en ruimte krijgen om onderzoek te doen of te schrijven. In 2013 kon wetenschapsjournalist Liesbeth Koenen met een beurs van het Fonds BJP werken aan een boek over de bedrieglijke vermogens van taal.

Sinds 2005, het begin van de samenwerking tussen het NIAS en het Fonds BJP, hebben negen journalisten gebruik gemaakt van de regeling. Aleid Truijens werkte er aan haar biografie van F.B. Hotz (publicatie 2012), Joris van Casteren voltooide er zijn boek over Lelystad (publicatie 2009), Remco Meijer legde in het instituut de laatste hand aan een boek over de aanstaande koning Willem Alexander (publicatie 2010), Kees Ruys schreef aan zijn boek over de Nederlands-Indische schrijfster en journaliste Aya Zikken (publicatie 2013) en Bernard Bouwman werkte in het NIAS aan zijn boek over de Turkse islam (nog niet gepubliceerd). In 2011 verbleven Hans Schoots en Pieter van Os in het NIAS (publicaties in 2013) voor hun respectieve boeken 'Mensen van de Delta' en 'Wij begrijpen elkaar uitstekend'. In 2012 werkte Rutger van der Hoeven aan een boek over de geschiedenis van de fotojournalistiek (nog niet gepubliceerd).

M.J. Brusseprijs

In 2013 is voor de zesde maal de M.J. Brusseprijs uitgereikt, de prijs voor het beste journalistieke boek. De prijs – een oorkonde en een geldbedrag van € 10.000 ging naar Wilfred Scholten voor zijn biografie over voormalig minister en premier Barend Biesheuvel. In totaal werden 130 boeken ingezonden. Dat is een aanzienlijk aantal, maar wel minder dan de jaren ervoor (respectievelijk 150 in 2001 en 140 in 2012). De jury bestond in 2013 uit Maartje van Weegen (voorzitter), voormalig tv-presentator, Margo Smit, directeur van de VVOJ (Vereniging van Onderzoeksjournalisten) en Bas Soetenhorst, onderzoeksjournalist bij *Het Parool* en in 2012 winnaar van de M.J. Brusseprijs.

Het Fonds BJP is in het kader van de uitreiking van de M.J. Brusseprijs een mediapartnerschap aangegaan met *De Groene Amsterdammer*. Dat houdt onder meer in dat voorafgaand aan de uitreiking de genomineerde boeken door onafhankelijke recensenten worden besproken in het weekblad.

Lira Correspondentenprijs

In 2013 is voor het eerst de Lira correspondentenprijs voor de beste freelance buitenlandcorrespondent uitgereikt. De prijs is een initiatief van het Fonds BJP en Stichting Lira. Stichting Lira is de sponsor van de prijs. In totaal hebben 42 correspondenten zich gekandideerd voor de prijs. De jury bestond uit Philip Freriks (voorzitter), voormalig presentator van het NOS Journaal en correspondent in Parijs voor onder meer *Het Parool* en *de Volkskrant*, Ineke Holtwijk, ex-correspondent in Rio de Janeiro voor de *Volkskrant* en Hieke Jippes, jarenlang correspondent in Londen voor *NRC Handelsblad*. De inzendingen waren, zo meende de jury, van hoog niveau en het was dan ook moeilijk een shortlist samen te stellen. Uiteindelijk maakte de jury een keuze voor zes correspondenten. De winnaar werd Bram Vermeulen, correspondent in Turkije voor het NOS Journaal, *NRC Handelsblad* en de VPRO. De prijs, een bedrag van € 5.000 en een oorkonde, werd hem op 9 april tijdens een feestelijke bijeenkomst in Studio Desmet in Amsterdam overhandigd

door juryvoorzitter Philip Freriks. Een panel van correspondenten en een hoofdredacteur debatteerde over het belang van buitenlandjournalistiek en de veranderde positie van de correspondent.

Wijzigingen bestuur en directie

In 2013 hebben zich in het bestuur enkele wijzigingen voorgedaan. Aukje Holtrop heeft het bestuur in de zomer van 2013 verlaten en voor John Jansen van Galen brak dat moment een half jaar later aan. Zij hebben beiden gedurende twee termijnen van vijf jaar met veel inzet en niet aflatend enthousiasme projectvoorstellen beoordeeld. Jansen van Galen bracht zijn grote journalistieke vakmanschap, zijn brede kennis en belangstelling in. Even breed georiënteerd was Holtrop, met een bijzondere voorkeur voor het mooie verhaal en de biografische voorstellen. Het Fonds zal hun bijdragen zeer missen.

Journalist Marc Josten trad in juli toe tot het bestuur. Josten is directeur/hoofdredacteur van HUMAN-tv. Eerder was hij journalist bij *Vrij Nederland* en verbonden aan Reporter, de journalistieke onderzoeksrubriek van de KRO-tv.

Paul Brill wordt de vervanger van Jansen van Galen. Hij zal in januari 2014 officieel toetreden tot het bestuur. Brill was adjunct-hoofdredacteur van *de Volkskrant* en correspondent in Washington. Thans schrijft hij als freelancer de wekelijkse buitenlandrubriek van *de Volkskrant*.

Directeur Geke van der Wal heeft in het voorjaar aangekondigd dat zij het Fonds BJP gaat verlaten. Zij is ruim twintig jaar lang directeur geweest van het Fonds. Ze heeft deze functie op inspirerende wijze, met veel toewijding en enthousiasme, uitgeoefend. Het bestuur is dankbaar voor haar inzet en betrokkenheid. Het afscheid zal plaatsvinden in februari 2014.

Het bestuur prijst zich gelukkig een opvolger te hebben gevonden in de persoon van Mariëtte Wolf. Wolf is zelfstandig onderzoeker en oud-directeur van het Persmuseum. Ze promoveerde op een veelgeprezen boek over de geschiedenis van *De Telegraaf*. Thans doet zij onderzoek naar de geschiedenis van het Nederlandse Rode Kruis.

Wolf treedt 1 januari 2014 in dienst. Van der Wal verlaat het Fonds per 1 maart 2014.

Het bestuur is als volgt samengesteld:

Jeroen Smit, voorzitter (datum aftreden 12-4-2015 - herbenoeming mogelijk)

Astrid Feiter, penningmeester (datum aftreden 1-7-2016 - geen herbenoeming mogelijk)

Stephan Sanders (datum aftreden 13-9-2016 - herbenoeming mogelijk)

Hanca Leppink (datum aftreden 3-10-2017 - herbenoeming mogelijk)

Marc Josten (datum aftreden 2-7-2018 - herbenoeming mogelijk)

Paul Brill (per 28-1-2014, datum aftreden 28-1-2019 - herbenoeming mogelijk)

Directie: Geke van der Wal (tot 1-3-2014) / Mariëtte Wolf (per 1-1-2014)

Secretariaat: Joëlle Terburg

Code of Cultural Governance, regels voor goed bestuur

Het bestuur volgt op enkele uitzonderingen na de aanbevelingen van de Code of Cultural Governance. De reden voor de uitzonderingen worden hieronder uitgelegd.

De rol, taken en bevoegdheden van het stichtingsbestuur zijn vastgelegd in statuten. Het bestuur bestaat uit zes leden, die aftreden volgens een vastgesteld rooster en onbezoldigd hun taak vervullen. Omdat het om een vrijwilligersfunctie gaat worden nieuwe bestuursleden niet aangetrokken via een openbare vacature, zoals aanbevolen in de Code of Cultural Governance. Openbare werving zou in geen verhouding staan tot de onbezoldigdheid van de functie en het zou bovendien een te grote aanslag doen op de financiën en spankracht van het Fonds. Voorts wijkt het Fonds BJP af van de aanbeveling om bestuursleden voor twee keer vier jaar of drie keer drie jaar te benoemen. De

bestuursleden van het Fonds BJP worden benoemd voor vijf jaar. Eén herbenoeming van vijf jaar is mogelijk en gewenst. In het algemeen blijven de bestuursleden twee periodes aan. Dat is een vrij lange periode, maar zeer gewenst gezien de taken en werkwijze van het bestuur (het beoordelen van en beslissen over projecten) en de geringe omvang van de bureauorganisatie. De langere bestuursperiode is aldus een waarborg voor consistentie en de continuïteit van het bedrijf.

Bij het aantrekken van nieuwe bestuursleden wordt gekeken naar journalistieke ervaring en achtergrond en naar specialistische kennis. Voorts speelt leeftijdsspreiding en een evenwichtige man/vrouwverhouding een rol bij de keuze. Het bestuur kiest uit zijn midden een voorzitter en penningmeester en formuleert de bij die rollen gewenste kwaliteiten. De leden van het bestuur, evenals de directeur en andere medewerkers, mogen zelf geen gebruik maken van de subsidies van het Fonds BJP. Indien een bestuurslid zodanige banden heeft met een aanvrager dat er een schijn van belangenverstrengeling ontstaat, onttrekt het bestuurslid zich in dat geval aan de besluitvorming. Het bestuur en medewerkers zijn geheimhouding verplicht over de binnenkomende projectvoorstellen.

Over de toegekende projecten wordt verantwoording afgelegd in het jaarverslag, inclusief naam van de aanvrager, de inhoud van het project en de omvang van de financiering. In het jaarverslag worden de afgewezen projecten zonder naamsvermelding en met vage omschrijving vermeld, dit ter bescherming van de privacy van de aanvragers en hun onderwerp. Het Fonds BJP kent een beroepsprocedure. Afgewezen aanvragers kunnen een verzoek doen om heroverweging, eventueel na aanpassing van de aanvraag, die dan opnieuw onderwerp van besluitvorming wordt in het bestuur. In een derde van de gevallen leidt een heroverweging alsnog tot een toekenning.

Het bestuur zelf legt in het jaarverslag verantwoording af over zijn handelen. Jaarverslag, jaarrekening en accountantsverklaring staan op de website. In de jaarrekening wordt inzage gegeven in de diverse kostenposten en samenstelling ervan. De voorwaarden en criteria voor het beoordelen van aanvragen staan eveneens op de site, alsmede alle publicaties die met een bijdrage van het Fonds BJP tot stand zijn gekomen.

Wet normering topinkomens

Het bestuur van het Fonds BJP houdt zich aan de wet normering topinkomens. De bezoldiging van het personeel (i.c. de directeur) blijft ruimschoots binnen de normen. Zie daarvoor de jaarcijfers.

Financiën

Het bestuur keerde in 2013 in totaal € 440.824 aan subsidies uit. Dat is meer dan het door OCW beschikbaar gestelde bedrag en ook meer dan het subsidiebedrag dat in de begroting voor 2013 was opgenomen. Deze uitgaven waren mogelijk dankzij de inkomsten uit royalty's, de rentebaten en de terugvloeiende gelden van ingetrokken projecten. Deze inkomsten boden extra financiële ruimte. In 2013 waren met name de inkomsten uit de royalty's onverwacht hoog (€ 61.216). Daarnaast heeft het bestuur een eerste begin gemaakt met toekenningen (€ 15.750) uit de gelden van het OCW-bestemmingsfonds, bestemd voor onderzoek naar de ontwikkelingen in de journalistiek (journalistiek 2.0).

Het bestuur heeft het afgelopen jaar zoals gewoonlijk scherp op de uitgaven gelet en op verschillende momenten in het jaar een tussenbalans opgemaakt teneinde de omvang van de resterende financiële ruimte te kunnen beoordelen. Het jaar werd afgesloten met een klein negatief saldo van € 10.329. Dit negatieve saldo is ontstaan door de subsidies die zijn onttrokken aan het OCW bestemmingsfonds. Deze bedragen worden volgens voorschrift toegevoegd bij de activiteitenlasten op de exploitatierekening.

In 2013 is een subsidie van € 1.000 verstrekt uit het Boy Tripfonds. Bij de baten op de exploitatierekening staat een bedrag van € 3.000 en dit bedrag is ook opgenomen in de

activiteitenlasten. Het gaat hier om een aanpassing van de uitgaven in 2012 voor het Boy Tripfonds (€ 2.000) die in dat jaar als schuld waren afgeboekt.

De toegekende bijdragen per project zijn bescheiden, maar in 2013 nog lager dan voorgaande jaren. Dat houdt verband met het grote aantal toekenningen voor artikelen (40 procent). De bijdragen voor deze doorgaans kleinschalige projecten zijn geringer dan die voor boekprojecten waarvoor het onderzoek en schrijven veel langer duurt. In 2013 bedroeg de gemiddelde subsidie € 6.700.

Evenals vorige jaren is de post liquide middelen vrij omvangrijk. Een groot deel van deze post bestaat uit nog te betalen subsidies. Deze zijn niet vrij beschikbaar. Het gaat hier om achtergehouden subsidies. Bij toekenning wordt in eerste instantie twee derde van het toegekende bedrag uitgekeerd. Het resterende bedrag wordt betaald na afronding van het project. Het aantal nog niet voltooide projecten schommelt rond de 140.

De materiële kosten zijn op gelijk niveau gebleven.

De financiële positie van het Fonds BJP is naar de mening van het bestuur gezond. De algemene reserve is voldoende op peil.

Het bestuur ziet verder geen punten in de jaarrekening die apart aandacht behoeven.

Amsterdam, 4 maart 2014

drs Jeroen Smit
voorzitter Fonds BJP

Financiële afwikkeling

Bij de bepaling van de omvang van het subsidiebedrag wordt uitgegaan van de volgende normen:

- onkosten (reis-, verblijf- en kantoorkosten) worden à fond perdu toegekend;
- honorariumbijdrage van € 1.750 per maand (het aantal maanden is begrensd);
- bij boekprojecten moeten honoraria tot 75 procent van het uitgekeerde bedrag worden terugbetaald uit eventueel te ontvangen royalty's;
- van de toegekende subsidie wordt bij aanvang tweederde deel uitgekeerd, het resterende bedrag wordt overgemaakt nadat het project is voltooid, de publicatie in het bezit is van het Fonds en aan alle andere voorwaarden is voldaan;
- desgevraagd moet de ontvanger van subsidiegelden een afrekening overleggen van de gemaakte kosten.

Het is mogelijk dat bij wijze van uitzondering, op grond van het bijzondere karakter van een aanvraag of project, van deze regels wordt afgeweken.

Toegekende projecten

De volgende projecten zijn in 2013 gehonoreerd. In sommige beschrijvingen zijn de inhoud, invalshoek of vraagstelling enigszins vaag omschreven ter bescherming van het onderwerp.

Bassel

Bassel was de informele leider van een groep jonge Syrische computerfanaten. Voor de strijd in Syrië losbarstte leidden deze jongeren het leven van de creatieve elite. Ze hadden flexplekken voor freelancers in het zakelijk hart van Damascus. Ze werkten, reisden en feestten samen. Toen de protesten begonnen, zette Bassel zijn wapen in, de computer. Hij vergaarde videomateriaal en stuurde dat door naar buitenlandse media. Na een inval moest hij onderduiken. De veiligheidsdiensten gingen naar hem op zoek. De strijd werd heftiger, het geweld meedogenlozer, het dodental steeg, de euforie verdween, de moraal daalde, vrienden bleken onbetrouwbaar. Aan de hand van het leven van Bassel en zijn vrienden wil aanvrager de oorlog in Syrië beschrijven. Publicatie, in de vorm van een longread, komt in 2014 uit bij uitgeverij Fosfor.

De eerste Nederlandse politiemissie

Meer dan honderd maal stemde Nederland in met een vredesmissie in het buitenland. Waarom wil Nederland zo graag meedoen aan deze missies? Wanneer is deze traditie begonnen? Het antwoord op die vraag is misschien te vinden in Albanië. In 1912, het land had zich zojuist losgeweekt van het Ottomaanse Rijk, besloot Nederland te helpen bij het opbouwen van een politiemacht. Na een verkennend onderzoek arriveerde een bescheiden contingent van veertien militairen. De missie liep niet goed af. De missie lijkt model te staan voor onze paradoxale kijk op vredesmissies. We sturen militairen, maar te weinig en we hebben liever niet dat ze vechten. De verwachtingen zijn extreem hooggespannen en de teleurstelling is enorm als er doden vallen en het resultaat tegenvalt. Aanvrager hoopt met de reconstructie van de bijna vergeten Albanië-missie inzicht te geven in de wijze waarop Nederland oorlog voert. Publicatie in 2014 bij uitgeverij Boom.

Biografie Ruijs de Beerenbrouck

Ruijs de Beerenbrouck was een der langst zittende premiers van Nederland. Hij speelde een belangrijke rol bij de emancipatie van het katholieke volksdeel en legde samen met minister Aalberse de eerste stenen voor de Nederlandse verzorgingsstaat. Welke factoren waren van invloed op zijn denken? Hoe ontwikkelde de Limburgse aristocraat zich tot de voorman van een breed sociaal beleid? Wat was de oorzaak van de animositeit tussen hem en Colijn? Waarom is hij in vergetelheid geraakt? De biografie van Ruijs de Beerenbrouck verschijnt in 2015 bij uitgeverij Boom.

De burgemeester van Helmond

In 2010 was het oorlog in Brabant, althans, die boodschap beheerste de berichtgeving over de drugsgelateerde incidenten in steden en dorpen. Minister Opstelten van Veiligheid en Justitie gaf opdracht om de orde 'in de wietschuur van Nederland' te herstellen. Niet in de laatste plaats omdat kort daarvoor bekend was geworden dat de burgemeester van Helmond door de onderwereld werd bedreigd en moest onderduiken. Aanvragers willen onderzoek doen naar de drugswereld van Brabant, de strijd om vergunningen en de rol die burgemeester Fons Jacobs daarin speelde. Publicatie verscheen in 2013 in *Vrij Nederland*.

Altijd anders

De moeder van aanvrager was in 1928 het eerste zwarte kind dat door een blank Nederlands gezin werd geadopteerd. Ze was een exotische aanwezigheid in het Den Haag van de jaren dertig. De streng gereformeerde adoptieouders waren diepgelukkig met hun dochter, en over kleur of afkomst werd nooit meer gepraat. Aanvrager wil het leven van haar moeder beschrijven. Het is een verhaal over interracial adoptie, een aaneenschakeling van bizarre en bitterzoete gebeurtenissen, over een leven dat zich afspeelt in Nederland, Canada, Suriname en de Verenigde Staten. En dat aan het eind een verrassende wending neemt als er een ongemakkelijk briefje arriveert van een biologische tante. Publicatie in 2014 bij AtlasContact.

Netwerk tabaksindustrie

De tabaksindustrie beschikt in Nederland over een wijdvertakt netwerk van o.a. lobbybureaus, commissarissen, wetenschappers, (oud-)politici en andere invloedrijke personen. De tabaksindustrie weet politiek en bevolking effectief te beïnvloeden. Een rookpreventiebeleid komt maar met moeite van de grond. Nederland hoort wat dat betreft wereldwijd tot de middenmoot. Wie zijn de mensen in dit vaak anonieme lobbynetwerk. Wat zijn de onderlinge verbanden? Wat doen zij en wat zijn hun verdiensten? Op welke wijze oefenen zij invloed uit? De verhalen werden in 2013 door *Vrij Nederland* gepubliceerd.

Had je me maar

In 1921 deed een schertspartij, de Rapaillepartij, mee aan de Amsterdamse gemeenteraadsverkiezingen. De partij met zijn kolderieke programma en ongewone lijsttrekker, een drankzuchtige straatartiest bekend onder de naam 'Hadjememaar', stelde zich ten doel de politiek belachelijk te maken. Hadjememaar riep veel afkeuring op, maar tegenwoordig is de kritiek op dit soort partijen minder scherp dan vroeger. Komt dit omdat onze waardering van de politiek en haar vertegenwoordigers is veranderd? Herkennen we daarom gemakkelijker de 'rapaillaanse' kritiek op politici? Zijn er vergelijkingen te trekken tussen de opkomst van Hadjememaar en actuele onvrede over het politieke bestel? Met deze vragen wil aanvrager onderzoek doen naar de Amsterdamse en andere lokale Rapaillepartijen. Publicatie in 2014 bij uitgeverij Verloren.

Biografie Jan Schaefer

Jan Schaefer, wethouder in Amsterdam en staatssecretaris in Den Haag, was een markante persoonlijkheid die zijn sporen achterliet in de Amsterdamse en landelijke politiek. Hij stierf in 1994 op 53-jarige leeftijd. Wie was de volkse jongen, van oorsprong banketbakker, die altijd zei dat hij dingen niet nodeloos ingewikkeld wilde maken ("In gelul kun je niet wonen"). Hoe speelde hij het klaar om binnen enkele jaren in het centrum van de Haagse macht te belanden? Heeft Schaefer voorkomen dat de Nederlandse steden in betonjungles veranderden? Of heeft hij ze juist volgebouwd met lelijke woningen en de middenklasse weggejaagd? De biografie van Jan Schaefer verschijnt in 2015 bij AtlasContact.

Biografie François van 't Sant

Van 't Sant was hoofdcommissaris van de politie in Den Haag. Van de inlichtingendienst van de Generale Staf kreeg hij de opdracht de buitenechtelijke affaires en kinderen van prins Hendrik, echtgenoot van Wilhelmina, toe te dekken. In 1935 werd hij zelf beschuldigd van chantage en nam gedwongen ontslag. Tot veler verrassing trad hij daarna als adviseur in dienst bij koningin Wilhelmina. Bij het uitbreken van de Tweede Wereldoorlog ging hij in haar dienst mee naar Londen. In Londen werd hij wederom beschuldigd, nu van verraad.

Wilhelmina hield hem de hand boven het hoofd. Hij speelde in 1956 nog een rol in de Greet Hoffmansaffaire. Het leven van Van 't Sant is met mysteries omgeven. De biografie verschijnt in 2016 bij De Bezige Bij.

De Afrikaanse autofabriek

In de Ghanese stad Kumasi ligt de grootste autowerkplaats van West-Afrika. Wel tweehonderdduizend mensen sleutelen in de wijk Suame Magazine aan auto's. De wijk toont de achterkant van de mondiale auto-industrie. Elk jaar brengen containerschepen honderdduizenden auto's naar Afrika die volgens westerse normen afgereden zijn, maar die daar met veel mankracht en inventiviteit worden opgelapt en doorverkocht. Jongeren komen van heinde en verre om het ambacht te leren in een spontaan ontstaan meestergezelsysteem. In deze wereld willen enkele Nederlanders samen met Ghanese mecaniciens een auto ontwerpen. Maar hebben de Ghanezen en Nederlanders wel hetzelfde beeld van de auto die straks de eer van Ghana moet verdedigen? Het verhaal over Suame Magazine en de Afrikaanse auto verscheen in 2013 als longread bij uitgeverij Fosfor.

Darfur

Al bijna tien jaar duurt het conflict in de Sudanese regio Darfur. Het is een bloedige strijd tussen regering en rebellen, tussen stammen en clans. De regering bombardeert de bevolking in Darfur en deelt wapens uit aan militieën. De VN-vredesmacht die hier is gestationeerd is te zwak en te klein om veiligheid te bieden. Veel burgers leven in vluchtelingenkampen in Zuid-Sudan of Tsjaad. Maar er zijn ondanks alles ook mensen die in hun dorpen zijn blijven wonen. Hoe verloopt het leven in zo'n dorp? Waar praten de mensen over? Hoe is hun leven veranderd door de oorlog? Portret van een dorp in Darfur verscheen in 2013 in het dagblad *Trouw*.

Het Nederland van de toekomst

Door de overgang van de industriële naar de diensteneconomie, de stijgende welvaart en de toenemende behoefte aan vermaak, is de stad de afgelopen decennia weer in trek geraakt. Daarmee is de ruimtelijke ontwikkeling in Nederland op een cruciaal punt beland. Wat betekenen de verdergaande trek naar de Randstad en naar enkele populaire universiteitssteden en de leegloop van veel provinciesteden? Hoe gaat de landelijke politiek om met het spreiden of clusteren van economie en bevolking? Wat zijn de gevolgen voor dorpen in de leeglopende gebieden in bijvoorbeeld Drenthe en voor dorpen in succesvolle stedelijke regio's? Portretten van regio's, dorpen en steden die op zoek zijn naar een nieuwe functie en een nieuwe identiteit. De eerste vier artikelen verschenen in 2013 in *De Groene Amsterdammer*. De resterende twee verhalen zullen in 2014 worden gepubliceerd.

Texas tough

Het epicentrum van de misdaad- en strafindustrie van de Verenigde Staten is het kleine Huntsville op het platteland van Texas. In de Verenigde Staten is men de laatste jaren anders gaan denken over het gevangenisstelsel. Maar niet in Texas. Daar worden meer gevangenisstraf opgelegd en meer executies uitgevoerd. De helft van de bevolking van Huntsville bestaat uit gevangenen, de andere helft verdient zijn brood in het gevangeniswezen. Motels, benzinstations, restaurants en supermarkten drijven op de klandizie van bezoekende familieleden. Is dat de reden waarom men vasthoudt aan het systeem van strenge straffen? Waarom is het Texas Tough-gedachtegoed zo hardnekkig? Het verhaal over Huntsville verscheen in 2013 in *Vrij Nederland*.

Jonge componisten

Tot de jaren negentig waren Louis Andriessen, Peter Schat, Klaas de Vries en Tristan Keuris de componisten die de toon zetten. Het afgelopen decennium laat een nieuwe lichter componisten van zich horen. Ze zijn geboren in de periode tussen 1970 en 1985 en hun werk wordt uitgevoerd door het Concertgebouworkest, het Rotterdams Philharmonisch of het Schönberg Ensemble. Belangrijke exponenten van deze nieuwe muzikale generatie zijn Micha Hamel, Mayke Nas en Michiel van der Aa. Wie zijn deze toondichters? Welke muzikale denkwerelden gaan er achter hun partituren schuil? In welke stilistische en esthetische tradities wortelen hun oeuvres? Het portret van de jonge componisten verschijnt in 2014 bij ArtEZ Press.

De strijd om gas, geld en groen

Iedereen spreekt over duurzaamheid, maar de praktijk is weerbarstig. Zo ontwikkelt Nederland zich tot de belangrijkste fossiele energieleverancier van West-Europa en behoort het met slechts vijf procent duurzame energie tot de Europese achterblijvers. Aanvragers willen onderzoek doen naar de strijd om energie en klimaat en de rol van Nederland daarin. Wat zijn de economische en politieke barrières in de overgang naar duurzame energievoorziening? Waar vindt de strijd plaats? Wie zijn de spelbepalers? De eerste van een reeks van vier verhalen over onder meer de Gasunie, het energieakkoord, de lobby in Europa en de betekenis van het schaliegas verschenen in 2013 in *De Groene Amsterdammer*. De resterende artikelen verschijnen in 2014.

Krasny Vostok

Krasny Vostok is een klein, doorsnee dorpje in de buurt van het Olympisch Sotsji, in het noorden van de Kaukasus. De bevolking vormde van oudsher een sterke gemeenschap, lokale tradities waren belangrijker dan de oprukkende nieuwe islam. Het grootste gevaar was de corruptie. Maar de laatste jaren is er veel veranderd in het dorp. De burgemeester heeft ontslag genomen, het dorpsbestuur is overgenomen door een islamitisch bestuur. De lokale islam, doorspekt met lokale tradities en bijgeloof, kwam in het gedrang door de opmars van internet, islamblogs en rondreizende zendelingen. Hoe kunnen de bewoners vasthouden aan de oude mystieke islam als elke blog op internet vertelt dat die verkeerd is? In een reconstructie wordt verhaald hoe het dorp langzaam is overgenomen door de in Caïro opgeleide imam en zijn volgers. Het verhaal verscheen in 2013 in *Vrij Nederland*.

Nederlandse boeren in Rhodesië

Coen Schippers vestigde zich in 1955 in het toenmalige Rhodesië, samen met vijftig andere studenten van een landbouwschool in Deventer. Ze waren opgeleid voor Nederlands-Indië maar met het verlies van de kolonie bood Rhodesië uitkomst. Ze werden er met open armen ontvangen door het blanke minderheidsbewind en de meesten kregen bloeiende boerenbedrijven. Aanvrager wil de geschiedenis van deze Zimbabwe-gangers vertellen. Wie waren zij? Hoe verliep hun leven? In welke mate maakten zij deel uit van de racistische maatschappij? Hoe overleefden zij de jarenlange guerrillaoorlog? Hoe handhaafden zij, of hun kinderen, zich daarna in het onafhankelijke Zimbabwe?

Coen Schippers verliet het land in 2000 met op zak een bedrag van 5000 dollar. Hij liet een boerderij ter waarde van een miljoen euro achter. Publicatie in 2014 bij uitgeverij Podium.

SS'er Max Ströbel

Ströbel was tussen 1943 en 1945 de baas van de Sicherheitspolizei in Maastricht. Hij zou verantwoordelijk zijn voor de dood van minstens 46 Nederlanders. In Limburg voerde hij op meedogenloze wijze razzia's uit. Na het einde van de Tweede Wereldoorlog verdween

hij, vermoedelijk naar de DDR. Een Nederlands uitleveringsverzoek in 1982 liep op niets uit. Hij zou werkzaam zijn geweest bij een politieschool in Magdenburg, maar onduidelijk is of hij toen is opgepakt. Informatie over Ströbel, zijn leven in en na de oorlog, is te vinden in archieven die binnenkort worden geopend. Aan de hand van archiefstukken wil aanvrager de zaak-Ströbel reconstrueren. Het artikel wordt in 2014 gepubliceerd en verspreid door Wegener Persdienst.

Het ongeluk

In 1995 kwam bij een verkeersongeluk in Nijmegen op brute wijze een eind aan het leven van vier jonge mensen. De auto waarin ze reden, werd aangereden door een bestuurder die zwaar onder invloed van alcohol was en met een snelheid van 170 kilometer per uur de stad inreed. Hij en zijn rijder stierven ook. De slachtoffers waren goede vrienden van aanvrager. De rouw deed intrede in zijn leven. Nooit meer zou het worden als het was. Nu, 18 jaar later, wil hij het ongeval reconstrueren en nagaan hoe het de nabestaanden sindsdien is vergaan. Hoe heeft het ongeval hun leven gevormd? Het verhaal verscheen in 2013 in *Vrij Nederland*.

De geest van Nematollah

Over Nematollah worden mooie verhalen verteld. Zijn in Nederland wonende zonen en vrienden zeggen dat hij een kleurrijke figuur was. Hij lijkt model te staan voor hun vervlogen kindertijd in het prerevolutionaire Iran. Nematollah trok begin vorige eeuw als jongeman naar de stad om geld te verdienen. Hij werd chauffeur en was jarenlang in dienst van de minister van Binnenlandse Zaken. Hij was een eenvoudige maar sociale man met een zeker savoir vivre en een grote aantrekkingskracht op vrouwen. Aanvrager wil het leven van Nematollah (1889-1964) en zijn zonen reconstrueren en daarmee de geschiedenis van Iran beschrijven die uiteindelijk leidde tot de Iraanse revolutie in de jaren zeventig en de diaspora van de vijf kinderen van Nematollah. Publicatie in 2014 bij AtlasContact.

Zorreguieta

Jorge Zorreguieta bekleedde tijdens de Argentijnse militaire dictatuur (1976-1983) een hoge functie op het ministerie van Landbouw. Hij was er (onder)staatssecretaris. In die periode zijn bij verschillende landbouwinstututen werknemers ontvoerd, gemarteld en verdwenen. Wie waren deze mensen? Om hoeveel slachtoffers ging het? De landbouwinstututen vielen onder de verantwoordelijkheid van Zorreguieta. Waar ligt dan zijn verantwoordelijkheid? Hoe was de bevelstructuur in de instelling geregeld? Aanvrager heeft al veel onderzoek gedaan in Argentinië en wil nog enkele researchreizen ondernemen om te spreken met oud-werknemers van het departement van Landbouw, Veeteelt en Visserij. Publicatie bij AtlasContact in 2014.

Prikkeldraad

Prikkeldraad is het symbool van onderdrukking. Overal waar prikkeldraad verrijst, breekt oorlog uit. Prikkeldraad maakte een eind aan het Wilde Westen en de cowboys. De prairie werd omheind. The devil's rope, noemden indianen het. Prikkeldraad veranderde de manier van oorlogvoeren. Het betekende het einde van de cavalerie en het begin van de loopgravenoorlog. Prikkeldraad markeerde de scheidslijn tussen Oost en West, het scheidt landsgrenzen, arm van rijk en noord van zuid. Het is ooit in DeKalb, Illinois, bedacht, maar tegenwoordig staat de grootste prikkeldraadfabriek in China, omheind door prikkeldraad. Aanvrager wil het verschijnsel prikkeldraad in al zijn facetten onderzoeken en beschrijven. Publicatie in 2015 bij AtlasContact.

De schat achter de kram

Een verborgen agrarische geschiedenis is het aantal suïcides onder boeren. Vermoedelijk is er een samenhang tussen de zelfmoorden en de verschillende landbouwcrises. In Nederland lijkt een taboe op de boerenzelfmoord te rusten. In andere landen is er regelmatig onderzoek naar gedaan, in Nederland stuiten onderzoekers op het zwijgen van (vaak religieuze) landbouwgemeenschappen en getroffen families. Als cultureel verschijnsel is het een bekend thema (in bijvoorbeeld streekromans). In de volksmond staan sommige streken bekend om de boerenzelfmoorden, zoals Walcheren en (West)-Friesland. Publicatie in 2014 bij AtlasContact.

Langs de kust

Nederland is vanouds een internationaal georiënteerde handelsnatie met open grenzen, de zee was het wenkend perspectief. Maar de internationale concurrentie van de afgelopen decennia heeft ervoor gezorgd dat het aantal Nederlandse scheepswerven, rederijen en zeelieden drastisch is afgenomen. De zee is uit de publieke belangstelling verdwenen. Tegelijkertijd dwingen de zorgen over het milieu en klimaat Nederland tot een andere omgang met het water, van dijkverzwaringen tot het prijsgeven van land aan zee. Aanvrager wil de relatie tussen Nederland en de zee en de gevolgen daarvan voor ons zelfbeeld onderzoeken. Hij doet dat via een inhoudelijk en programmatisch uitgestippelde zeiltocht langs de Nederlandse kusten, van Cadzand tot aan Delfzijl. Publicatie in 2014 bij uitgeverij Prometheus.

Derde generatie

In hoeverre worden kleinkinderen van de Holocaust-overlevenden nog beïnvloed door de verschrikkingen die hun grootouders zeventig jaar geleden hebben meegemaakt? In de Verenigde Staten zijn er clubs voor derde generatiekinderen, er wordt over gesproken en geschreven. In Europa bestaat die cultuur niet of nauwelijks. Wat zijn de verschillen tussen de Europese en Amerikaanse kleinkinderen? En hoe kijken de jongeren in Israël naar zichzelf? Bestaat daar een derde generatiegevoel en wat houdt dat in? Interviews met generatiegenoten van de aanvrager in Nederland, Amerika en Israël moeten uitsluitsel bieden. Publicatie in 2014 bij Balans.

Financiële lobby

De financiële sector en de individuele banken nemen in Nederland in verhouding tot het nationaal product een belangrijke positie in. Dat werd mede mogelijk gemaakt door de overheid. Wetten werden versoepeld, fusies toegestaan, machtsconcentraties bevorderd, etc. Wat was precies de invloed van de Nederlandse politiek? Welke keuzes zijn gemaakt en waarom? Er bestaat een succesvolle lobby, maar hoe werkt deze lobby? Wie spreken elkaar? Waarover gaan die gesprekken? Hoe laten ambtenaren en politici zich informeren? De parlementaire onderzoekscommissie De Wit concludeerde al dat de ondoorzichtigheid van het lobbyproces een probleem is. Hoe kan dit proces transparanter worden gemaakt? Publicatie in 2014 in *De Groene Amsterdammer*.

Allemaal beestjes

Lang is gedacht dat een goede bacterie een dode bacterie is. Maar dankzij nieuwe technieken is dat inzicht veranderd. Veel bacteriën in en op ons lichaam zijn nuttig, zelfs onmisbaar. Ieder mens draagt vijf pond micro-organismen met zich mee. De meerderheid woont in de darmen. Maar ook andere delen zoals neus, oksels en huid zijn gekoloniseerd. Deze onzichtbare wezentjes spelen een belangrijke rol in het functioneren van ons lichaam. Aanvrager wil op zoek naar deze joint venture van mens en bacterie. Wat zegt deze samenwerking over de mens? Wat betekent het voor het dagelijks leven?

Wie zijn de bewoners die we bij ons dragen? Verzorgen wij ze wel goed? Publicatie in 2014 bij Maven Publishing.

Saoedi-Arabië

Het Saoedische koningshuis lijkt ongeschonden uit de Arabische Lente te zijn gekomen. Grote protesten bleven uit. Alleen in de Oostelijke provincie is het onrustig. Dat betekent niet dat de Saoedische monarchie onaantastbaar is. Saoedi-Arabië presenteert zich als leider van de Arabische contrarevolutie, maar intern lopen de spanningen op. Kan dat zonder gevolgen blijven? Aanvragers willen die spanningen, sommige meer onderhuids, aan het licht brengen. Het boek verscheen in 2013 bij uitgeverij Nieuw Amsterdam.

Silicon Valley

In korte tijd veranderde een rustig tuinbouwgebied aan de Amerikaanse westkust in het epicentrum van technologische ontwikkeling. Vele belangrijke technische bedrijven zijn gevestigd in Silicon Valley, jonge programmeurs trekken naar het gebied en opstartende bedrijfjes vestigen zich er in de hoop een rol te spelen op de grote technologische markt. Natuurlijk maakt niet iedereen het en komen er ook veel faillissementen voor. Aanvrager wil de cultuur achter de technologie die wij dagelijks gebruiken beschrijven. Publicatie in 2014 bij uitgeverij Lebowski.

Indische verzekeringspolissen

Tussen 1950 en 1968 kwamen naar schatting 380.000 Indische Nederlanders gedwongen vanuit Nederlands-Indië naar Nederland. Zij werden opgevangen en legden een assimilatietraject af waarvoor zij zelf de kosten moesten dragen. Aanvrager heeft uit onderzoek kunnen concluderen dat de Indische gemeenschap nog altijd financiële claims open heeft staan bij de Nederlandse overheid, waaronder één voor nooit uitbetaalde verzekeringspolissen. In archieven in Washington DC bevinden zich de gegevens die nodig zijn om te onderzoeken wat daarmee precies is gebeurd. Waarom geven de maatschappijen zelf geen inzicht in hun cijfers en om hoeveel polissen gaat het precies? Aanvrager ontving een bijdrage uit het Lira Auteursfonds Reprerecht. Publicatie in 2014 in het *Financieele Dagblad*.

Rosa

In Nederland zijn in veel particuliere huishoudens buitenlandse schoonmaaksters werkzaam. Deze vrouwen hebben in veel gevallen hun gezin in het land van herkomst verlaten. Met het in Nederland verdiende geld kunnen zij de educatie van hun kinderen betalen. Aanvrager schreef eerder artikelen over deze vrouwen in *de Volkskrant* en wil nu een boek over één van hen schrijven: Rosa, een Boliviaanse die al vijftien jaar in verschillende landen in Europa werkt als huishoudelijke hulp. Haar dochter bleef bij de grootouders wonen. De dochter is inmiddels volwassen en heeft de door moeder bekostigde studie afgebroken. Het levensverhaal van Rosa verschijnt in 2014 bij AtlasContact.

Het Genie

Het vermogen van taal is ongekend groot, maar tegelijk ook bedrieglijk. Er zijn vele misverstanden over taal en de gevolgen die (goed of juist verkeerd) taalgebruik kan hebben. Hoe kunnen deze misverstanden uit de wereld geholpen worden? De aanvrager beschrijft waargebeurde taalverhalen van mensen (of zelfs dieren) die een uitzonderlijk verhaal hebben aangaande taal. Bijvoorbeeld 'wolvenkinderen', die in hun jonge jaren niet met taal in aanraking komen, mensen wier taalvermogen door een medische aandoening is aangetast en mensen die een uitzonderlijke vaardigheid hebben om talen aan te leren.

Aanvrager ontving een NIAS verblijfsbeurs voor september 2013-januari 2014. Publicatie in 2014 bij Nieuw Amsterdam.

Een Koerdisch dorp

Eind 2011 kwamen bij een nachtelijk bombardement door het Turkse leger bij de Turks-Iraakse grens 34 mannen en jongens om het leven. Een ongeluk, volgens de Turkse regering. De mannen waren smokkelaars die met illegale handel een inkomen proberen te verdienen. Op basis van gesprekken met overlevenden, nabestaanden en met behulp van beelden van onbemande vliegtuigjes zoekt aanvrager uit hoe dit ongeluk heeft kunnen gebeuren. De ware toedracht van dit bombardement moet tegelijkertijd een beeld geven van de Turkse worsteling met de Koerdische kwestie. Publicatie in 2014 bij uitgeverij Het Spectrum

Vastgoedproject Oosterdokseiland

Vijftien jaar geleden begon Rabo Vastgoedgroep, een dochteronderneming van de Rabobank, een grootschalig vastgoedproject op het Oosterdokerland in Amsterdam. Het project omvat woningen, de openbare bibliotheek, cultuurcentra, kantoren, horeca en een conservatorium. Nu, vijftien jaar later, is het project nog niet voltooid. Winstverwachtingen zijn omgeslagen in enorme verliesverwachtingen. Wat zijn de oorzaken van deze verandering? De verliezen van het project, inmiddels in handen van de RABO bank, komen voor rekening van de bank. Bevindt de Rabobank zich in een soortgelijke situatie als SNS Reaal? Hoe gezond is de vastgoedportefeuille van de Rabo? Aanvrager werkt bij Follow the Money en publiceert het resultaat in *de Volkskrant*.

Kermisdiva

Nelly Denies (1910-1990) alias "Oliebollen Nel" of "Mooie Nel" was in de eerste helft van de twintigste eeuw een opmerkelijke verschijning op de Nederlandse kermissen en daarbuiten. Ze werd bewonderd om haar schoonheid en won vele missverkiezingen. Ze maakte ondanks haar nederige afkomst deel uit van de high society. Na de oorlog werd mooie Nel omgedoopt tot een verraadster. Ze zou op geraffineerde wijze een dubbelrol hebben gespeeld. Ze zou verzetslieden en andere landgenoten hebben uitgeleverd aan de Duitsers. Zelf zei ze dat ze haar intieme contacten met de Duitse autoriteiten en collaborateurs juist had benut om de Hollandse illegaliteit op de hoogte te houden van de Duitse plannen. Ze zat na de oorlog drie jaar in voorarrest en werd na een geruchtmakend proces vrijgelaten. Onderzoek naar de levenswandel van de kermisdiva moet opheldering verschaffen. Publicatie in 2014 bij Nijgh & Van Ditmar.

Een mooie plek om ziek te zijn

Veel romans zijn er geschreven over ziekte, minder over de plek waar de hoofdpersoon zich met zijn ziekte bevindt. Hoe bepalend was de rol van die plek? Het gaat meestal om ziekenhuizen, sanatoria, psychiatrische inrichtingen of andere instellingen. Bekend is dat die instellingen als gevangenis en martelplaats kunnen fungeren, maar het kunnen ook vrijhavens zijn, een redding en een zegening voor het lichaam. Aan de hand van elf romans wil aanvrager een reeks artikelen schrijven over de betekenis van de plaats waar de zieke zich bevindt. Aanvrager ontving een bijdrage uit het Lira Auteursfonds Reprorecht. Publicatie in *Trouw* in 2014.

Aanwezigheid Tweede Kamerleden

Volkstevredenwoordigers hebben een groot aantal activiteiten. Ze stellen wet- en regelgeving vast en controleren de regering. Ze moeten ook zien dat ze herverkozen worden en contact houden met de burgers en de samenleving. Op basis van aan- en afwezigheid in de Tweede Kamer willen aanvragers inzichtelijk maken waar Kamerleden

hun prioriteiten leggen en welke opvatting zij hebben over hun publieke taak. Met behulp van de dataverzameling willen aanvragers verder onderzoek doen naar de redenen voor hun afwezigheid. Is er verschil tussen links en rechts, tussen kleine en grote partijen, tussen mannen en vrouwen? Publicatie verscheen in 2013 in *NRC Handelsblad*.

Sociale netwerken migranten

Burgers in Nederland worden steeds meer aangesproken op eigen kracht. Niet langer een beroep doen op overheidshulp, maar op het eigen sociale netwerk. Wat betekent dat voor migranten? Zij zijn de afgelopen decennia min of meer getraind in een consumentenrol. Er is niet geïnvesteerd in zelfredzaamheid. Hoe zien de sociale netwerken van migranten eruit? Hoe werkt de onderlinge tamtam? Functioneert die als vangnet en als springplank? Is er sprake van sociale dwang? Wordt er aansluiting gezocht bij autochtone Nederlanders en instellingen? Aanvrager wil enkele migranten gedurende langere tijd volgen om inzicht te krijgen in dat netwerk. Vooronderzoek naar mogelijkheden en geschikte kandidaten. Publicatie in *De Groene Amsterdammer*.

Wat doet denken

Een bekend citaat van Karl Marx luidt: Denkers moeten de wereld niet interpreteren, maar veranderen. Maar wat gebeurt er als de denker zich inlaat met de wereld? Hebben denkers invloed? Noam Chomsky is niet alleen een analyticus, hij is ook iemand die zijn lezers aanmoedigt zich te engageren. Is er sprake van een Chomsky-effect? En geldt dat ook voor andere denkers? Hoe leidt denken tot handelen? In gesprekken met vier denkers en bezoek aan plekken waar hun invloed zichtbaar is, wil aanvrager uitzoeken wat denken doet. Een reeks van vier verhalen wordt in 2014 gepubliceerd in *Trouw*.

Biografie Marinus van der Goes van Naters

In het leven van de Nederlandse politicus jonkheer Marinus van der Goes van Naters (1900-2005) weerspiegelt zich de twintigste eeuw. Van der Goes was getuige van de grote gebeurtenissen in die eeuw, de twee wereldoorlogen, de groei van de socialistische beweging, de wederopbouw, de opkomst van de verzorgingsstaat, de Europese integratie, etc. Hij speelde bij al die ontwikkelingen een rol, in zowel de landelijke als de Europese politiek. Hij maakte deel uit van een generatie die een aristocratische afkomst combineerde met uitgesproken linkse opvattingen. Zijn eigenzinnige, dwarse karakter en soms autocratische politieke optreden maakten hem niet altijd even geliefd, maar hij werd alom gerespecteerd. Tot op hoge leeftijd ontving hij PvdA-politici bij hem thuis in zijn villa in Wassenaar. De biografie verschijnt in 2014 bij uitgeverij Boom.

Max Woiski sr/jr

De meeste oudere Nederlanders kennen het lied 'B.B. met R., bruine bonen met rijst'. Het was de grootste hit van de Surinaams-Nederlandse muzikant Max Woiski sr. Hij begon in de jaren dertig in Amsterdam muziek te maken. Tijdens de oorlog boog hij mee met de muzikale wensen van de Duitse bezetter. Zijn Surinaamse collega Kid Dynamite, die niet wilde heulen met de bezetter, kwam sappelend de oorlog door. Na de oorlog past Max Woiski zijn muziek wederom aan, nu aan de commerciële smaak van de platenkoper en clubbezoeker. Hij laat zoon Max overkomen. Vader en zoon komen met elkaar in conflict. Senior vertrekt naar Mallorca en Max junior wordt een bekende figuur met een eigen platenlabel, een eigen band en de hit 'O Nederland, geef mij rijst met kousenband'. Aanvrager beschrijft de muzikale familiedynastie en de invloed van de Woiski's op de jazz en het amusement in Nederland. Publicatie in 2014 bij Nijgh & Van Ditmar.

Wikileaks van het verleden

De Nederlandse (overheids)geschiedenis kent nog duizenden geheimen: van onleesbare codetelegrammen en rapporten van militaire missies tot particuliere archieven van vooraanstaande politici, journalisten en verzetshelden. Al deze historische dossiers wachten op openbaarmaking, wat overeenkomstig de Archiefwet uiteindelijk met elk dossier zal gebeuren. In de serie 'Wikileaks van het verleden' zullen de twaalf meest opzienbarende dossiers die in de jaren 2013-14 openbaar zijn geworden, aan de orde komen. Dat gebeurt aan de hand van artikelen, interviews, blogposts en webverwijzingen. Publicatie van een reeks van twaalf artikelen bij *De Correspondent* in 2014.

Op de vlucht

Tijdens de Tweede Wereldoorlog raakt een jong meisje met haar Indische moeder en broer op drift in Nederland. Vader, een bekende marineofficier, is krijgsgevangene in de Oekraïne. Niemand weet of hij nog leeft. Na de oorlog staat hij plotseling op de stoep. Al snel vertrekt het gezin naar Nederlands-Indië waar vader als commandant van een marineschip de binnenwateren van opstandelingen moet zuiveren. Bij de overdracht van Nederlands Indië gaat vader milt. Hij wordt gevangengenomen en het gezin vlucht voor de woedende Indonesiërs. Aanvrager reconstrueert de lotgevallen van dit gezin, maar gaat ook in op historische en maritieme aspecten. Wat was de rol van de marine bij het bestrijden van de opstandelingen? Wwie gaf welke orders? Waarom stuurde de marinecommandant granaten af op de kampong? Welke rol speelden de andere marineofficieren? Publicatie in 2014 bij Cossee.

Lombroso's Camera

Waar komen die ingeslepen denkbeelden over normaal en niet normaal vandaan? Op grond waarvan is ooit bepaald wat beschaafd is en wat onbeschaafd? Aanvrager duikt in het verleden, in de wereld van de fysionomie, het schedelmeten, antropometrie, rassenleer en eugenetica. Het meeste onderzoek is vergeten of verdrongen uit de westerse wetenschap, maar het heeft onze blik op de medemens vaak diepgaand beïnvloed. Wat kunnen die onderzoeken van destijds ons vertellen over de oorsprong van vooroordelen en onderbuikgevoelens? Publicatie in 2014 bij AtlasContact.

Desi Bouterse

De berichtgeving over Suriname wordt beheerst door één man: Desi Bouterse. Hij is de sleutelfiguur in de verwerking van het Nederlandse koloniale verleden en een splijtzwam in de Surinaamse gemeenschap in Nederland. Toch is er weinig over hem bekend. Wie is Desi Bouterse? En waarom kan zowel vriend als vijand zijn emoties projecteren op de man? Aanvrager hoopt antwoorden te vinden in het levensverhaal van Bouterse, van zijn familie en voorouders. Het verhaal begint met de geboorte van een Zeeuws buitenechtelijk kind dat begin negentiende eeuw naar Suriname vertrekt. Enkele generaties later vertrekt de nazaat Desi Bouterse naar Nederland. Publicatie in 2014 bij Prometheus.

Johannes van der Steur

Johannes van der Steur (1965-1945) was een zendeling die in 1892 naar Nederlands-Indië vertrok. Hij bekommerde zich met name om 'probleemjongeren', vaak geminachte en gediscrimineerde kinderen die geboren waren uit verhoudingen van KNIL-soldaten met inheemse vrouwen. In de loop der jaren gaf Van der Steur naar schatting zeventuizend kinderen een opvoeding en een opleiding. De 'Steurtjes' werden een begrip, harde werkers, altijd trouw aan 'Pa'. Van der Steur vertegenwoordigde de christelijke beschaving. Naar zijn normen en waarden dienden de kinderen zich te voegen. Voor de cultuur en religie van de moeder was geen plaats. Wat betekende dit voor de Steurtjes? Publicatie in 2015 bij Stichting Tong Tong.

Bernard Haitink

Bernard Haitink is een van Nederlands meest bejubelde dirigenten. Hij is inmiddels 84 jaar, maar dirigeert nog overal ter wereld. Ruim 25 jaar was hij verbonden aan het Koninklijk Concertgebouworkest. Zijn benoeming als jonge dirigent riep aanvankelijk verzet op bij het orkest. Ook bij zijn vertrek waren er conflicten. Hij is een begrip in de muziekwereld. Hij kent de belangrijkste opera- en concerthuizen van binnen. In een reeks van gesprekken kijkt hij, in de laatste fase van zijn loopbaan, terug op zijn leven. Waaraan dankt hij zijn succes? Hoe verliep de samenwerking met diva's en regisseurs? Wat ging er mis in Dresden? En wat is dat eigenlijk, dirigeren? Publicatie in 2014 bij uitgeverij Thoth.

De nimf en de bunny

Het schilderij 'Nymphes et un satyre' van de Franse schilder W.A. Bouguereau was in 1873 een topstuk in de Parijse Salon. Daarna gebeurde er iets mysterieus, het kwam in een hotelbar te hangen en weer later werd het tot kitsch bestempeld en verdween het schilderij in een opslagkelder. Tegenwoordig hangt het in het Metropolitan in New York. Hoe kan een en hetzelfde schilderij binnen 140 jaar van kunst tot kitsch en dan weer tot kunst worden uitgeroepen? Wat zegt dat over onze cultuur? En over de kunstwereld? Aanvrager volgt het spoor terug van het schilderij en dat voert hem langs de bovenarm van David Beckham en de torso van Michael Jackson. Publicatie in 2014 bij AtlasContact.

Journalistieke verhalen

De verhalende journalistiek is in Nederland aan haar derde leven begonnen. Het gewone nieuwsaanbod is dankzij televisie en internet zo groot dat de geschreven journalistiek beseft dat zij zich zal moeten onderscheiden. De belangstelling bij kranten, tijdschriften en opleidingen voor het journalistieke verhaal is groot, maar de cultuur en kennis lijken te ontbreken. Aanvragers willen oude en nieuwe technieken van het storytelling uit de doeken doen. Wat is de kracht van personages? Hoe bepaal je de structuur? Hoe zet je een spanningsboog op? Ze interviewen journalistieke verhalenvertellers en analyseren en ontrafelen een tiental verhalen uit de Nederlandse pers. Hoe gingen de verslaggevers te werk? Waar en hoe deden ze research? Wat waren hun grootste problemen? Publicatie in 2014 bij AtlasContact.

Biografie Erik Hazelhoff Roelfzema

Hazelhoff Roelfzema werd bekend dankzij zijn memoires, *Soldaat van Oranje*. Het boek, de verfilming en de musical zijn immens populair. Voor het grote publiek werd hij een held. Voor de oorlog was Hazelhoff Roelfzema journalist en zakenman. Hij werd gedreven door een tomeloze levenslust en hang naar avontuur. Van jongs af aan probeerde hij te ontsnappen aan de conventies van het gegoede milieu waaruit hij voortkwam. In het naoorlogse Nederland was voor zijn non-conformisme geen plaats meer. Hij zocht de spanning in het buitenland. Hij streed tegen het communisme en steunde de vrijheidsstrijd op de Molukken. Wie was Erik Hazelhoff Roelfzema? En waarom werd uitgerekend hij het symbool van het Nederlandse verzet tegen de Duitse bezetting? De biografie verschijnt in 2018 bij uitgeverij Boom.

Verkiezingen Almere

Voorjaar 2013 zijn er weer gemeenteraadsverkiezingen. Ook in Almere, stad met tweehonderdduizend inwoners. Aanvrager wil in een reeks van artikelen uitzoeken hoe de besluitvorming van de lokale politiek van invloed is op de ontwikkelingen in de stad en op het imago van Almere. Waarom willen wethouders niet in hun stad wonen? En hoeveel kost dat? Wat hebben Leefbaar Almere en de PVV in Almere bereikt? Wat is hun invloed? Almere heeft veel moeite gedaan om kantoren te laten bouwen. Inmiddels kent de stad het

hoogste percentage leegstand van Nederland. De artikelen verschijnen in 2014 in de lokale krant, *Almere Deze Week*.

Friesland Bank

In 2012, een jaar voor het honderdjarig bestaan, werd de Friesland bank overgenomen door Rabobank. Een zelfstandig voortbestaan was niet meer mogelijk. De Friesland Bank was een instituut dat diepe wortels had in de Friese samenleving. De Friesland Bank is een kleine bank, maar de ontwikkelingen bij de bank zijn te vergelijken met die bij andere banken. Ook de Friesland Bank had bestuurders met flinke ego's en grote ambities waardoor de oude nutsfunctie plaats maakte voor honger naar rendement. Aanzienlijke kredieten werden verleend aan risicovolle ondernemingen. Aanvrager wil de teloorgang van de bank reconstrueren. Het artikel verschijnt in 2014 in *de Volkskrant*.

Allemaal connected: vrijheid in tijden van virtualisering

In alle domeinen van het leven is de digitale technologie in opmars. De persoonlijke communicatie verloopt via internet en sociale media. De openbare ruimte digitaliseert. Camera's, betaalpassen, navigatiesystemen en auto's, alles wordt verbonden met internet. Steeds meer zaken worden meetbaar gemaakt. De digitale technologie creëert een digitale samenleving; een ruimte met een eigen structuur en principes. Hoe verhoudt die zich tot bestaande machtsverhoudingen en waarden? Als alles meetbaar is, wat betekent dat voor onze vrijheid? Welke maatschappelijke waarden worden versterkt en welke juist verdrongen door de digitale technologie? Een serie artikelen in 2014 in *De Groene Amsterdammer*.

Jan Bennink en Douwe Egberts

Jan Bennink speelde als voorzitter van de raad van bestuur een belangrijke rol bij de beursgang en overname van Douwe Egberts (nu DE Masterblenders: DEMB). Hij reorganiseerde DEMB en verkocht het bedrijf aan de Duitse investeringsmaatschappij JAB die wordt geleid door een voormalige baas en collega van Bennink. Bennink liet klanten, collega's, beleggers en analisten in verwarring achter. Waren zij pionnen in het strategospel van Bennink? Wat was zijn agenda toen hij bij DEMB aan de slag ging? Wilde hij een mooi bedrijf opbouwen of wilde hij het voor een mooi bedrag verkopen? Aanvrager gaat op zoek naar het verhaal achter de overname. Publicatie in 2014 in *Vrij Nederland*.

Ons Europa is niet dat van hen

In Nederland leeft het publieke debat over Europa veel sterker dan in België. In België wordt amper gepraat over de wenselijkheid van meer of minder Europa of over de voor- of nadelen van de eenheidsmarkt en de muntunie. Als open economie zijn beide landen sterk afhankelijk van wat er in Europa gebeurt, maar in het ene land is er sprake van irritatie en in het andere land heerst apathie. Hoe komt het dat de Europese wegen van de twee landen zo uiteen lopen? Loopt Nederland voorop met zijn eurosceptis of gaat het slechts om een tijdelijk fenomeen? Aanvrager onderzoekt de oorzaken en reconstrueert de Belgische en Nederlandse inbedding in Europa. Publicatie in 2014 bij De Bezige Bij (Antwerpen).

Het Grote Merengebied

Sinds de genocide van 1994 zijn Oost-Congo en Rwanda onlosmakelijk met elkaar verbonden. De gevolgen van het conflict in het Grote Merengebied zijn ingrijpend. Aan de hand van twee mensen, een Congolese mensenrechtenactivist en een Rwandese politica, wil aanvrager aantonen hoezeer de spanningen en conflicten in de regio doorwerken op het dagelijks leven. De levensverhalen van de twee hoofdpersonen illustreren de onmacht

en armoede van de bevolking, de corruptie, de chaos, de grondstoffenroof door buurlanden en internationale ondernemingen en de machteloosheid van internationale hulporganisaties. Publicatie bij AtlasContact in 2014.

Iedereen is bi

Of iemand homo- of heteroseksueel is, is volgens vooraanstaande wetenschappers vooral een kwestie van biologie. Toch blijkt uit tweelingonderzoek dat seksuele oriëntatie voor slechts 25 procent aangeboren is. Door middel van interviews met onder anderen (neuro) biologen en gesprekken met eenëiige tweelingen met een identieke of juist verschillende seksuele oriëntatie, wil aanvrager meer zicht krijgen op die overige 75 procent.

Publicatie bij Maven Publishing in 2015.

Levertranen

In het najaar van 1960 vertrok Jan Douma – samen met 500 andere, vooral armlastige Friese, mannen – als walvisvaarder met de ‘Willem Barentz’ richting Zuidpool. In de winter van 1961 boekten zij een recordvangst zodat hun bij thuiskomst een grote beloning wachtte. Maar Jan Douma heeft zijn honorarium nooit ontvangen. Tijdens de terugtocht is hij spoorloos verdwenen. Zijn doodsoorzaak is nooit opgehelderd. Aanvrager wil de raadselachtige verdwijning van Douma reconstrueren en daarmee tevens licht werpen op een onbekend stukje Nederlandse walvisvaartgeschiedenis. Publicatie in *Vrij Nederland* in 2014.

Strike out

Gregory en Jason Halman zijn broers, beste vrienden en honkbaltalenten. In november 2011 steekt Jason in een psychose zijn oudere broer dood. ‘Strike out’ vertelt het verhaal van een generatie die Nederland als honkballand internationaal op de kaart heeft gezet. Het beschrijft ook de problemen van Antilliaanse honkballers in Nederland. Gregory en Jason zijn exemplarisch voor getalenteerde jongens uit een achterstandsmilieu die er het beste van proberen te maken. Daarnaast wil aanvrager aandacht besteden aan de psychische achtergronden van de jongere broer. Waarom is Jason nooit opgenomen geweest? Hoe zal het hem vergaan na zijn vrijspraak? Publicatie in 2014 bij Uitgeverij De Kring.

Verborgene leerkrachten

De rol van ouders in het (primair) onderwijs is een duidelijk thema op de maatschappelijke agenda. Hoe belangrijk is de betrokkenheid van ouders bij het onderwijs van hun kind? Wat zijn de knelpunten? Welke eisen kunnen leerkrachten aan ouders stellen met twee drukke banen of aan ouders die de taal slecht spreken? Anderzijds: is de invloed van ouders niet te groot? Wat is in dit kader de positie van het thuisonderwijs? Aanvrager gaat vergelijkend onderzoek doen in Nederland en in de Verenigde Staten. Waarin verschilt de situatie op een zwarte school in de Haagse Schilderswijk, een christelijke school in de Biblebelt of een privéschol in New York City? Aanvrager ontving een bijdrage uit het Lira Auteursfonds Reprorecht voor een serie reportages in 2014 in het *Reformatorisch Dagblad*.

Deep Web

Dat het internet voor de journalistiek een onontbeerlijke bron van informatie is, staat buiten kijf. Toch is slechts een zeer klein gedeelte van het internet geïndexeerd door zoekmachines. Het overgrote deel, het zogenaamde Deep Web, is alleen toegankelijk met een inlog. Dit betekent dat hier mogelijk tal van journalistieke verhalen verscholen liggen. Hoe kunnen journalisten het Deep Web gebruiken om nieuwe verhalen te vinden? Hoe kunnen zij zichzelf verschuilen, bijvoorbeeld met behulp van de anonieme browser Tor? En

wat zijn de morele en juridische dilemma's van Deep Web-journalistiek. Waar ligt bijvoorbeeld de grens tussen onderzoeksjournalistiek en hacken en wat zijn de mogelijke juridische consequenties?

Niet gehonoreerde verzoeken

Van de 179 aanvragen die in 2013 binnenkwamen, werden 22 op formele gronden afgewezen. Het ging om subsidieverzoeken die niet aan één of meerdere voorwaarden genoemd in de leidraad subsidieaanvragen voldeden.

Het bestuur heeft 90 aanvragen op inhoudelijke gronden afgewezen. Twee verzoeken waren bij het afsluiten van het jaar nog in behandeling.

De meest voorkomende redenen om verzoeken op inhoudelijke gronden af te wijzen waren de volgende:

- het ontbreken van een journalistieke en/of actuele invalshoek (te algemeen, te veel een overzichtswerk, geschiedkundig, educatief of te persoonlijk van aard);
- twijfel over de kwaliteit van het uiteindelijke product (opzet oppervlakkig, ondoordacht werkplan, twijfel over stijl en schrijfvaardigheid, meegestuurd werk van onvoldoende kwaliteit);
- reguliere journalistiek
- te weinig nieuwswaarde, niet bijzonder, geen toegevoegde waarde;
- te beperkt belang van het onderwerp voor een algemeen publiek (te specialistisch, te particulier);
- de overtuiging dat het project ook zonder de steun van het Fonds tot stand zal komen.

Subsidieaanvragen

	Aanvrager	Onderwerp		Gevraagd in euro	Toegekend in euro
	* M. Doppert	Syrische digitale activisten	L		6.120
	* J. Muller	Vredesmissie Albanië	B		12.500
1	F. Verhagen	Biografie Ruijs de Beerenbrouck	B		10.500
2		Biografie schrijver	B	25.560	
3		Biografie wetenschapper	B	19.750	
4		Slavenschip	D	10.140	
5	D. Tokmetzis/S. van Beek	De corrupte burgemeester	A		6.250
6	H. Duurvoort	Altijd anders	B		14.500
7	S. Braam/I. van Woerden	Netwerk tabaksindustrie	A		8.000
8		Kraakdossier	A	2.000	
9		Home town	A	5.000	
10	R. te Slaa	Anti-stemdwangbeweging en rapaillepartijen	B		9.060
11		Maffia	B	21.180	
12	L. Hoeks	Bio Jan Schaefer	B		5.740
13		Het diergaardehuis	B	5.463	
14		Een droomauto	B	12.000	
15		Poldervrouwen	B	12.000	
16	S. van der Zee	Bio François van 't Sant	B		3.650
17		Radiostation	B	15.800	
18		Moeders	B	7.050	
19		Chinese vrouwen	B	16.000	
20	M. Roemers	Metropolis	B		3.000
21		Reportages	A	x	
22	T. van der Boomen	De Afrikaanse autofabriek	A		8.685
23		Biografie advocaat	B	15.360	
24		Wolfskinderen	B	8.400	
25		Amsterdammers	A/F	5.035	
26	K. van Dijken	Darfur	A		3.700
27		Chilenen	B	3.000	
28	F. Milikowski	Nederland in de toekomst	A		6.000
29	L. Polman/R. Knoth	Texas tough	A		5.500
30		Een maand achter de tralies	B	7.000	
31		Brazilië	B	24.500	
32		Armoede	M	25.423	
33	J. Christenhusz	Componistenboek	B		8.750

	B. Heilbron/J. Mommers/T. Muntz/H. de Zeeuw	Energie en klimaat	B		11.500	
34						
35	A. van Bruggen	Krasny Vostok	A		1.500	Lira
36		Delft	B	3.500		
37	M. de Bruyne	Rhodesië	B		15.500	
38		Saoedi Arabië	B	8.962		
39		Dementie	B	9.000		
40		Syrië	A/B	7.636		
41		Berlijn	W	27.530		
42		Barentsregio	A/B	9.000		
43		Joods werkdorp	B	x		
44	(ingetrokken)	Kabul	A		1.500	start
45		Kunstwedstrijden	B	3.050		
46		Biografie kleinkunstenaar	B	7.300		
47		Pensioenroof	B	22.250		
48	B. Ebisch	SS-er Ströbel	A		1.000	
49		Familieverhaal	B	2.448		
50		Argentinië	B	x		
51	P. Teunissen	Nasleep dodelijk ongeluk	A		1.860	
52		Wielerdoping	B	21.000		
53		Journalistiek en crises	B	9.500		
54		Wolfskinderen	A	5.950		
55		De Ardennen	B	30.000		
56		Lvb jongeren	A	3.600		
57	M. Vuijsje	De geest van Nematollah	B		14.000	
58	A. Karskens	Zorreguieta	B		15.000	
59	D. Wittenberg	Prikkeldraad	B		8.650	
60	L. van Leeuwen	De schat achter de kram	B		3.000	aanvullend
61		Compagnie van saamhorigheid	B	17.000		
62	T. Broer	Langs de kust	B		9.750	
63		Money Shot	B	6.000		
64	N. van Weezel	3e generatie	B		3.000	
65	R. Bijman/R. Menkhorst	Lobby financiële sector	B		5.500	
66	J. de Vrieze	Microbioom	A		2.750	Boy Trip
67		Westerbork	B	10.000		
68		Jaren twintig	B	10.000		NIAS
69	P. Aarts/C. Roelants	Saoedi Arabië	B		7.721	
70		Ruigoord	B	8.500		
71		Familiegeschiedenis	B	30.000		
72		Koerden	A	6.250		
73		Vodun	B	30.200		
74		Music trails	B	3.150		
75		Emigranten	D	x		

76		Winkelstraat	B	4.000		
77	E. de Valk	Silicon Valley	B		6.500	
78		Vrouwvriendelijke bedrijven	A	5.300		
79	G. Molemans	Indische verzekeringspolissen	A		1.500	Lira
80	M. Bolwijn	Rosa	B		12.750	
81		Onderwijzer in Indië	B	x		
82		Grensrechter	B	x		
83		Biografie soldaat	B	15.400		
84		Kunstgeschiedenis	B	60.000		
85	F. Geerdink	De Koerden	B		8.750	vervolg-subsidie
86		Biografie reiziger	B	12.000		
87		Max Woiski sr/jr	B	x		
88		NAVO	B	20.000		
89		Psychiatrie	B		in behandeling	
90		Kraakdossier	A	2.000		
91		Tentboksen	B	3.750		
92	J. de Vlieger	Oosterdokseiland	A		3.000	
93		Surinaamse muziek	B	14.000		
94	L. Koenen	Het Genie	B		10.000	NIAS
95		Verzorgingsstaat	A	10.750		
96		Rabobank	A	39.000		
97		Vastgoed	A	9.600		
98		Waterconflicten	B	19.500		
99		Timboektoe	A	5.300		
100		Cybercrime	B	28.500		
101		Griekenland	B	19.800		
102		Wetenschapper	A	1.100		
103		Familiegeschiedenis	B	13.450		
104	M. de Jong	Kermisdiva	B		8.750	
105		Koffietenten	F/B	18.800		
106	A. Oderwald	Een mooie plek om ziek te zijn	B		1.500	Lira
107		Nederlandse cavalerie	B	20.000		
108		De poort naar Afrika	B	12.025		
109		Singapore	A	1.010		
110		Predikant	B	6.500		
111		Fotofolio	F	x		
112	D. Marselis/J. Meijers	Aanwezigheid 2e kamerleden	A		2.625	
113	F. Santing	Sociale netwerken migranten	A		2.625	vooronderzoek
114		Armoede	M	7.000		
115	Y. Vinckx	Op de vlucht	B		11.988	
116		Biografie politicus	B	x		
117	F. van Rootselaar	Wat doet denken	A		3.000	

118		Geweld amateurvoetbal	B	3.500		
119	A. Mreijen	Bio Marinus van der Goes van Naters	B		10.000	
120		Urban arts	B	5.250		
121		Het derde oog	B	13.400		
122		Gezondheid	B	14.000		
123	A. Nuyens	Wikileaks van het verleden	A		3.000	start
124	P. van den Hanenberg	Max Woiski	B		7.500	
125		DDR	A/F	2.500		
126		Ondernemer	B	22.000		
127		WOII	B	30.310		
128	(ingetrokken)	SNS Reaal	B		8.600	
129		Nuclear Alley	A	3.250		
130		Europa	B/A	14.250		
131		Ministerraad	B	16.800		
132		Bijbel	B	14.500		
133		Wolven	B	9.000		
134		De broers	B	19.300		
135		Sekswerkers	B	9.500		
136		Illegale sojateelt	A/B	25.800		
137	L. Roodenburg	Lombroso's Camera	B		5.250	
138		Emigranten Indië	B	10.000		
139		Biografie wetenschapper	B			in behandeling
140	P. Reeser	Desi Bouterse	B		10.000	
141		Verborgten België	B	35.400		
142		Nona Belanda	B	18.000		
143	V. van de Loo	Bio Johannes van der Steur	B		9.750	
144	N. Nelissen	Bernard Haitink	B		8.750	
145	M. Schoonenboom	De nimf en de bunny	B		8.200	
146		De tegencultuur	B	13.750		
147		Tomaat	B	5.000		
148	H. Blanken/W. de Jong	Handboek journalistiek	B		8.750	2.0
149	M. Withoud	Verkiezingen Almere	A		5.000	
150		Verborgten leerkrachten	A	8.790		
151	O. Sinke	Bio Erik Hazelhoff Roelfzema	B		10.000	
152	E. Smit	Friesland Bank	A		3.000	
153	F. Mulder	Allemaal connected	A		3.000	
154		Zoektocht naar gezondheid	B	10.200		
155	R. Kosters	Jan Bennink en Douwe Egberts	A		3.000	
156	A. Verbraeken	Oost-Congo/Rwanda	B		4.100	
157		Zuid-Afrika	B			x

158		Prins Carnaval	L	15.022		
159	D. Ballegeer	Ons Europa en niet dat van hen	B		7.000	
160		Biografie kickbokser	B	12.860		
161	M. Kolsloot	Strike	B		7.500	
162	J. Karels	Verborgen leerkrachten	B		3.000	(1.500 Lira)
163		Familieproject	B	13.534		
164		De bijbel geactualiseerd	B	3.600		
165		Biografie politicus	B	25.000		
166	A. ten Broeke	Iedereen is bi	B		9.750	
167		Terug naar Margraten	B	36.565		
168		Toeant Nippon	B	x		
169		Biografie schijver	B	5.450		
170		Marokkaanse criminaliteit	B	15.650		
171		De bonuskaart	W	x		
172	R. Koelemeijer	Levertranen	A		1.500	Lira
173		Singles	B/A	3.000		
174	ingetrokken	Wolven	B		10.000	
175		Still	B	10.500		
176		Meceanas	B	8.892		
177		Onderduikers	B	9.000		
178		Journalistieke start ups	B			2.0
179	E. Schram	Deep web	A/W		7.000	2.0
		Totaal		1.344.845	440.824	
B	Boek					
A	Artikel(en)					
F	Fotografie					
W	Website/online					
M	Magazine					
L	Longread					
D	Documentaire					
x	niet gespecificeerd					
*	aanvraag uit 2012					

Toegekende subsidies

	Aanvrager	Titel project		Bedrag	
1	*M. Doppert	Syrische digitale activisten	A/L	6.120	
2	*J. Muller	Nederlandse vredesmissie Albanië	B	12.500	
3	F. Verhagen	Biografie Ruijs de Beerenbrouck	B	10.500	
4	D. Tokmetzis/S. van Beek	Burgemeester en corruptie	A	6.250	
5	H. Duurvoort	Altijd anders	B	14.500	
6	S. Braam/I. van Woerden	Netwerk tabaksindustrie	A	8.000	
7	R. te Slaa	Anti-stemdwang en rapaillepartijen	B	9.060	
8	S. van der Zee	Biografie François van 't Sant	B	3.650	
9	L. Hoeks	Biografie Jan Schaefer	B	5.740	
10	M. Roemers	Metropolis	F/A	3.000	
11	T. van der Boomen	De Afrikaanse autofabriek	A/L	8.685	
12	K. van Dijken	Darfur	A	3.700	
13	F. Milikowski	Nederland in de toekomst	A	6.000	
14	L. Polman/R. Knoth	Texas tough	A	5.500	
15	J. Christenhusz	Componistenboek	B	8.750	
16	B. Heilbron/J. Mommers/T. Muntz/H. de Zeeuw	Energie en klimaat	A	11.500	
17	A. van Bruggen	Krasny Vostok	A	1.500	Lira
18	M. de Bruyne	Rhodesië	B	15.500	
19	(ingetrokken)	Festival Kabul (ingetrokken)	A	1.500	start
20	P. Aarts/Roelants	Saoedie-Artabië	B	7.721	
21	P. Teunissen	Nasleep dodelijk ongeluk	A	1.860	
22	M. Vuijsje	De geest van Nematollah	B	14.000	
23	A. Karskens	Zorreguita	B	15.000	
24	D. Wittenberg	Prikkeldraad	B	8.650	
25	L. van Leeuwen	De schat achter de kram	B	3.000	aanvullend
26	T. Broer	Langs de kust	B	9.750	
27	N. van Weezel	3e generatie	B	3.000	start
28	R. Menkhorst	Lobby financiële sector	A	5.500	
29	J. de Vrieze	Microbioom	B	2.750	1.000 Boy Trip
30	B. Ebisch	SS-er Strobel	A	1.000	
31	E. de Valk	Silicon Valley	B	6.500	
32	G. Molemans	Indische verzekeringspolissen	A	1.500	Lira
33	M. Bolwijn	Rosa	B	12.750	
34	F. Geerdink	De Koerden	B	8.750	vervolg
35	L. Koenen	Het Genie	B	10.000	NIAS
36	P. van den Hanenberg	Max Woiski	B	7.500	
37	J. de Vlieger	Oosterdokseiland	A	3.000	

Afgeronde projecten

DE GEEST IN DIT HUIS IS LIEFDERIJK

Het leven en De Werkplaats van Kees Boeke (1884-1966)

Daniela Hooghiemstra

boek | De Arbeiderspers

HET NIEUWE LAND

Het verhaal van een polder die perfect moest zijn

Eva Vriend

boek | Balans

DE GEHEIME GESCHIEDENIS VAN KHAVA GAISANOVA EN DE NOORD-KAUKASUS

Arnold van Bruggen en Rob Hornstra

boek | Pegasus

DUIZEND DAGEN EXTREEM LEVEN

Dagboek van een oorlogsjournalist in Afghanistan

Natalie Righton

boek | Lemniscaat

DE VLUCHT VAN EEN PARADIJSVOGEL

Een bijzondere familiegeschiedenis

Marlies Dinjens en Stan de Jong

boek | Meulenhoff

CHINA EN EUROPA

Waar twee werelden elkaar raken

Fokke Obbema

boek | Atlas Contact

HET EINDE VAN DE ANTIBIOTICA

Hoe bacteriën winnen van een wondermiddel

Rinke van den Brink

boek | De Geus

HENNY

Het zit best wel tegen...

Michel Sculz Krzyzanowski

boek | Lecturis

VEDETTEN IN DE DOP

Het Michiel Borstlap Sextet

Mischa Andriessen

artikelen | Jazz Bulletin

MONDKAPJES TEGEN DE STRALING

Franka Hummels

artikel | De Groene Amsterdammer

GOWTU

Klopjacht op het Surinaamse goud
Jeroen Trommelen
boek | Conserve

DE ANDRIESSENS

Een kleurrijke familie van muzikanten en kunstenaars
Agnes van der Horst
boek | Lias

JAPAN

Joan Veldkamp
artikelen | de Volkskrant

ALLES IS VOOR EVEN

Het bewogen schrijversleven van Aya Zikken
Kees Ruys
boek | In de Knipscheer

BEATRIX

Dwars door alle weerstand heen
Jutta Chorus
boek | Atlas Contact

FATSOENLIJK LAND

Porgel en Porulan in het verzet
Loes Gompes
boek | Rozenberg Publishers

VOOR SCHOOL EN VADERLAND

Soldaatje spelen op school
Ellen Kok
artikel | Trouw, De Verdieping

EEN OPGEBLAZEN ZAAK

De bedreiging van Fons Jacobs
Dimitri Tokmetzis & Sjors van Beek
artikel | Vrij Nederland

STROMENLAND

De wereld rond de Westerschelde
Hans Schoots
boek | Balans

TOBIE GOEDEWAAGEN (1895-1980)

Een onverbeterlijke nationaalsocialist
Benien van Berkel
boek | De Bezige Bij

HET KASTEEL VAN ELMINA

In het spoor van de Nederlandse slavenhandel in Afrika
Marcel van Engelen

boek | De Bezige Bij

DE PUBLICATIEFABRIEK

Over de betekenis van de affaire-Stapel

Ruud Abma

boek | Vantilt

AANDELENBELONINGEN

Een rekentruc van € 28.000.000

Wilbert Geijtenbeek & Daan Marselis

artikel | Vrij Nederland

HET VOLK VAN ABDELKRIM

Actualiteit en geschiedenis van de Marokkaanse Rif

Sietske de Boer

boek | Wijdemeer

TEXAS TOUGH

De cowboys zijn nu de bewakers

Linda Polman & Robert Knoth

artikel | Vrij Nederland

NEEKNIKKERS

Wel of geen Schaliegas

Belia Heilbron, Jelmer Mommers, Thomas Muntz & Huib de Zeeuw

artikel | De Groene Amsterdammer

DE BURGER MOET HET DOEN

Amsterdam-West, de wereld in een wijk

Froukje Santing

artikel | De Groene Amsterdammer

NA HET ALLERERGSTE

Reconstructie van een klap

Paul Teunissen

artikel | Vrij Nederland

'IEDEREEN PRAAT OVER ONS'

Feyenoord onder 16 seizoen 2012-2013, op de voet gevolgd

Steven van de Hoeven

artikel | Hard Gras

DARFUR

Vergeeten vluchtelingen

Klaas van Dijken

artikel | Trouw

TABAKSLOBBY VNO-OCW

De laatste vriend van de sigaret

Stella Braam & Ivo van Woerden

artikelen | Vrij Nederland

HET LAATSTE RONDJE OM DE KERK

De wereld van de kermiskoers
Mark de Bruijn
boek | Borgerhoff & Lamberigts

DE NIEUWE ARMOEDE

Kwartje wordt dubbeltje
Emma Brunt
artikelen | De Groene Amsterdammer

NEDERLAND IN DE TOEKOMST

Floor Milikowski
artikelen | De Groene Amsterdammer

OPWAAIENDE TOGA'S

Achter de schermen van de rechtbank
Jelle van der Meer & Hella Rottenberg
boek | Van Genneep

DE TWEEDE KAMER IS VOLLER OP RECHTS

Daan Marselis & Jaap Meijer
artikel | NRC Handelsblad

DE GESMOORDE HARTSTOCHTEN VAN MIEN VAN BREE

Mariska Tjoeker
artikel | De Muur

WIJ BEGRIJPEN ELKAAR UITSTEKEND

De permanente wurggreep van pers en politiek
Pieter van Os
boek | Prometheus/Bert Bakker

DIPLOMAAT VAN DE TSAAR

De ballingen van de Russische Revolutie
Angela Dekker
boek | Atlas Contact

ERVARING NIET VEREIST

Nagelaten document. Een jonge psycholoog over haar werk in een tbs-kliniek
Léonie Holtes
boek | Podium

DE VERZUIMPOLITIE

Een onthullend verhaal over de jacht op uw medische gegevens
Ton van der Ham & Manono Blaas
boek | Prometheus/Bert Bakker

VAN DEZE KINDEREN GA JE HOUDEN

Een schooljaar in klas 1D van een vmbo
Anja Vink
boek | Atlas Contact

SPIONAGE

Doelwit Brussel
Kristof Clerix
boek | Manteau

VLAK BIJ SOTSJI

Islamisering in de schaduw van de Spelen
Arnold van Bruggen & Rob Hornstra
artikel | Vrij Nederland

HET VERDRIET VAN CITO

Eindtoets PO
Ronald Buitelaar, Bea Ros & Anja Vink
artikel | Didactief

[HET] PUBLIEKSTHEATER

Xandra Knebel
boek | International Theatre & Film Books

DE HERONTDEKKING VAN DE POLDER

Reconstructie: hoe de SER een onmogelijk akkoord sloot
Belia Heilbron, Jelmer Mommers, Thomas Muntz & Huib de Zeeuw
artikel | De Groene Amsterdammer

DE DROGIST

Hoe een verzetsheld na de oorlog in ongenade viel
Ad van Liempt
boek | Balans

GOD VAN DE GEWONE MENSEN

Hoe het geloof uit een familie verdween
Emiel Hakkenes
boek | De Bezige Bij

TURTLE 1: DE AUTO UIT AFRIKA

Tijs van den Boomen
longread | Fosfor

SAOEDI-ARABIË

De revolutie die nog moet komen
Paul Aarts & Carolien Roelants
boek | Nieuw Amsterdam

NL

Bert Verhoeff
boek | Lecturis

EERLIJK OVER LATER

In de wurggreep van AEGON
Kees Kooman
boek | Bertram & de Leeuw

Fonds BJP

LIEFDE IN TIJDEN VAN OORLOG

Onze jongens en hun verzwegen kinderen in de oost

Annegriet Wietsma & Stef Scagliola

boek | Boom

Jaarrekening

BALANS (na resultaatverdeling)					
		31 december 2013		31 december 2012	
		€	€	€	€
VASTE ACTIVA					
Materiële vaste activa					
			0		0
VLOTTENDE ACTIVA					
Vorderingen en overlopende activa					
		21.340		18.028	
Liquide middelen					
		783.192		882.819	
			804.532		900.847
Totaal activa			804.532		900.847
EIGEN VERMOGEN					
Algemene reserve					
		115.860		114.987	
Bestemmingsfonds OCW					
		4.548		212.859	
Bestemmingsreserve restant subsidie OCW 2009-2012					
		197.109		0	
			317.517		327.846
KORTLOPENDE SCHULDEN EN OVERLOPENDE PASSIVA					
Nog te betalen subsidies					
		470.044		558.271	
Belastingen en premies sociale verzekeringen					
		1.862		1.713	
Overige schulden					
		15.109		13.017	
			487.015		573.001
Totaal passiva			804.532		900.847
FUNCTIONELE EXPLOITATIEREKENING					
		Begroting			
		2013	2013	2012	
		€	€	€	
BATEN					
Directe opbrengsten					
<i>Overige inkomsten</i>					
Royalties					
		61.216	35.000	39.058	
<i>Totale opbrengsten</i>					
		61.216	35.000	39.058	
Subsidie Ministerie OCW					
Structurele basissubsidie					
		396.698	396.700	451.888	

Fonds BJP

Overige bijdragen				
Loonbijstelling	1.083		2.538	
Frictiekostenvergoeding	22.418		- 0	
Lirafonds	15.903	15.000	8.300	
Boy Tripfonds	3.000		- 0	
<i>Totale subsidie</i>	<u>439.102</u>	<u>411.700</u>	<u>462.726</u>	
<i>Totale baten</i>	<u>500.318</u>	<u>446.700</u>	<u>501.784</u>	
LASTEN				
Beheerslasten				
Personele lasten	67.151	64.000	84.808	
Materiële lasten	30.064	27.000	36.301	
<i>Totaal beheerslasten</i>	<u>97.215</u>	<u>91.000</u>	<u>121.109</u>	
Activiteitenlasten				
Materiële lasten	470.545	370.000	450.178	
Subsidie ingetrokken projecten	-45.440	- 0	-62.186	
<i>Totaal activiteitenlasten</i>	<u>425.105</u>	<u>370.000</u>	<u>387.992</u>	
<i>Totale lasten</i>	<u>522.320</u>	<u>461.000</u>	<u>509.101</u>	
<i>Saldo uit gewone bedrijfsuitoefening</i>	<u>-22.002</u>	<u>-14.300</u>	<u>-7.317</u>	
Saldo rentebaten en -lasten	11.673	14.300	15.538	
<i>Exploitatiesaldo</i>	<u>-10.329</u>	<u>- 0</u>	<u>8.222</u>	
Resultaat verdeling:				
Toevoeging algemene reserve	873		776	
Toevoeging bestemmingsfonds OCW	4.548		7.446	
Onttrekking bestemmingsreserve restant subsidie OCW 2009-2012	-15.750		- 0	
	<u>-10.329</u>		<u>8.222</u>	
De ontvangen OCW-subsidie in het jaar 2013 vormt 83,9% van de totale inkomsten van het Fonds. De toevoeging van het resultaat aan de bestemmingsfonds OCW is in overeenstemming met dit percentage.				
GRONDSLAGEN VAN WAARDERING EN RESULTAATBEPALING				
Grondslagen van waardering				
Tenzij hieronder anders is vermeld zijn activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.				

Grondslagen van resultaatbepaling			
Het resultaat wordt bepaald als het saldo van de op de verslagperiode betrekking hebbende opbrengsten en kosten.			
De kosten zijn gewaardeerd tegen historische uitgaafprijzen.			
De verantwoording van royalties vindt plaats op basis van het kasstelsel.			
KASSTROOMOVERZICHT			
		2013	2012
		€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten			
Exploitatiesaldo		-10.329	8.222
Afschrijving materiële vaste activa		0	238
<i>Bruto kasstroom uit operationele activiteiten</i>		-10.329	8.460
Mutatie vorderingen		-3.312	-7.169
Mutatie kortlopende schulden		-85.986	16.872
<i>Netto kasstroom uit operationele activiteiten</i>		-89.298	9.702
Kasstroom uit investeringsactiviteiten			
Investerings in materiële vaste activa		0	- 0
<i>Kasstroom uit investeringsactiviteiten</i>		0	0
Mutatie liquide middelen		-99.627	18.162
Liquide middelen einde boekjaar		783.192	882.819
Liquide middelen begin boekjaar		882.819	864.657
Mutatie liquide middelen		-99.627	18.162
TOELICHTING OP DE BALANS			
		31 december	31 december
		2013	2012
		€	€
VORDERINGEN EN OVERLOPENDE ACTIVA			
Nog te ontvangen subsidie Lira Fonds		7.500	- 0
Rente		2.589	3.937
Subsidie ingetrokken projecten		4.692	9.432
Vooruitbetaalde kosten		4.925	3.026
Waarborgsom huur		1.634	1.634
		21.340	18.028
De post subsidie ingetrokken projecten betreft een bedrag dat in het verleden is uitbetaald als subsidie voor een project dat echter niet is uitgevoerd. Om die reden wordt de subsidie teruggevorderd.			

LIQUIDE MIDDELEN			
Hoog rendement deposito		770.797	877.550
ABN AMRO bank		12.384	5.332
Kas		11	87
Kruisposten		- 0	-150
		<u>783.192</u>	<u>882.819</u>
De liquide middelen staan ter vrije beschikking van het Fonds Bijzondere Journalistieke Projecten.			
		31 december	31 december
		2013	2012
		€	€
EIGEN VERMOGEN			
Algemene reserve		115.860	114.987
Bestemmingsfonds OCW		4.548	212.859
Bestemmingsreserve restant subsidie OCW 2009-2012		197.109	- 0
		<u>317.517</u>	<u>327.846</u>
Het verloop van het eigen vermogen kan als volgt worden weergegeven:			
Algemene reserve			
Stand begin boekjaar		114.987	114.211
Resultaatbestemming		873	776
Stand eind boekjaar		<u>115.860</u>	<u>114.987</u>
De algemene reserve geeft het vrij besteedbaar vermogen van de organisatie weer. Het bestuur streeft naar een gewenste omvang van het vermogen van 1,5 maal de jaarlijkse beheerlasten. Deze omvang is gewenst om de projecten te kunnen afwikkelen en de verplichtingen richting personeel en derden bij discontinuïteit te kunnen voldoen.			
Bestemmingsfonds OCW			
Stand begin boekjaar		212.859	205.414
Overheveling naar bestemmingsreserve restant restant subsidie OCW 2009-2012		-212.859	- 0
Resultaatbestemming		4.548	7.445
Stand eind boekjaar		<u>4.548</u>	<u>212.859</u>
Bestemmingsreserve restant subsidie OCW 2009-2012			
Stand begin boekjaar		- 0	- 0
Overheveling van bestemmingsfonds OCW		212.859	- 0
Resultaatbestemming		-15.750	- 0
Stand eind boekjaar		<u>197.109</u>	<u>- 0</u>
Na afloop van het jaar 2012 heeft het Fonds Bijzondere journalistieke projecten het verzoek ingediend om de overtollige middelen in het bestemmingsfonds OCW aan een nieuw project te besteden, een onderzoek naar de ontwikkelingen in de journalistiek. Dit verzoek is door het ministerie op 2 september 2013 gehonoreerd. Voor dit doel is in 2013 de Bestemmingsreserve restant subsidie OCW 2009-2012 gevormd.			
NOG TE BETALEN SUBSIDIES			
Nog te betalen subsidies		<u>470.044</u>	<u>558.271</u>

BELASTINGEN EN PREMIES SOCIALE VERZEKERING			
Loonheffing/bedrijfsvereniging		1.862	1.713
		<u>1.862</u>	<u>1.713</u>
OVERIGE SCHULDEN			
Nog te besteden subsidie Boy Tripfonds		3.400	4.400
Nog te besteden subsidie Lira Fonds		1.985	- 0
Accountant		4.500	4.800
Reservering vakantiegeld		2.721	2.514
Boekhouding /salarisadministratie		1.500	1.303
Nog te betalen		1.003	- 0
		<u>15.109</u>	<u>13.017</u>
SPECIFICATIE FUNCTIONELE EXPLOITATIEREKENING			
		2013	2012
		€	€
BEHEERSLASTEN			
Personele lasten			
Salarissen		50.036	46.959
Reservering vakantiegeld		4.030	3.762
Sociale lasten		5.440	4.440
Bijdrage ziektekostenverzekering		4.174	4.133
Teruggaaf premie WAO/WIA		-381	- 0
Pensioenlasten		1.970	2.364
Onkostenvergoedingen		817	817
Diversen		1.065	943
Bijzondere uitkering		- 0	21.390
		<u>67.151</u>	<u>84.808</u>
Materiële lasten			
Huisvesting		11.015	17.450
Kantoorkosten		6.062	5.556
Accountantskosten		4.217	4.781
Boekhouding		1.558	1.200
Algemene publiciteitskosten		1.945	1.113
Bestuurskosten		2.029	1.882
Afschrijvingskosten		- 0	238
Advies/commissies		2.822	3.676
Salarisadministratie		416	405
		<u>30.064</u>	<u>36.301</u>
ACTIVITEITENLASTEN			
Materiële lasten			
Verleende subsidies OCW		416.574	424.840
Verleende subsidie Lirafonds		7.500	7.300
Verleende subsidie onderzoek journalistieke toekomst		15.750	- 0
Lirafonds correspondentenprijs		8.403	809
M.J. Brusseprijs		19.318	17.229
Verleende subsidie Boy Tripfonds		3.000	- 0
		<u>470.545</u>	<u>450.178</u>
Voor specificatie van de post verleende subsidies 2013 verwijzen wij naar het Bestuursverslag.			

PRESTATIEVERANTWOORDING						
Overige instellingen				2013	Voorgenomen	2012
				aantal	activiteiten	aantal
Toegekende projecten				65		61

Controleverklaring accountant